

VÝROČNÁ SPRÁVA VOJENSKÉHO HISTORICKÉHO ÚSTAVU ZA ROK 2006

1. IDENTIFIKÁCIA ORGANIZÁCIE

1. <i>Názov organizácie:</i>	Vojenský historický ústav (VHÚ)
2. <i>Sídlo organizácie:</i>	Bratislava, Krajná 27, (PSČ 821 04)
3. <i>Rezort:</i>	Ministerstvo obrany SR
4. <i>Forma hospodárenia:</i>	štátna rozpočtová organizácia
5. <i>Riaditeľ:</i>	doc. PhDr. Jozef BYSTRICKÝ, CSc.

Členovia vedenia:

<i>Zástupca riaditeľa VHÚ:</i>	pplk. PhDr. Peter ŠUMICHRASŤ, PhD.
<i>Riaditeľ odboru VHV:</i>	mjr. Mgr. Miloslav ČAPLOVIČ, PhD.
<i>Riaditeľ VHM:</i>	funkcia nebola obsadená *
<i>Riaditeľ VHA:</i>	Mgr. Peter KRALČÁK
<i>Vedúci VSB 1028:</i>	Michal ČIČVARA
<i>Vedúci finančnej služby VHÚ:</i>	Mária MINÁRIKOVÁ
<i>Vedúci služby logistiky VHÚ:</i>	Dr. Anton VAJDA

* do 31. 12. 2006 zastupoval Ing. Miroslav MIHÁLIK, vedúci oddelenia - zástupca riaditeľa Vojenského historického múzea

**KONTAKTNÉ ADRESY,
TELEFONICKÉ A FAXOVÉ SPOJENIE**

VOJENSKÝ HISTORICKÝ ÚSTAV (VHÚ)

Krajná 27
821 04 Bratislava
tel./02/48207703, fax./02/48207719
vhu@centrum.sk

ODBOR VOJENSKO-HISTORICKÝCH VÝSKUMOV VHÚ (ODBOR VHV VHÚ)

Krajná 27
821 04 Bratislava
tel./02/48207703, fax./02/48207719
vhu@centrum.sk

VOJENSKÝ HISTORICKÝ ARCHÍV (VHA)

Krajná 27
821 04 Bratislava
tel./fax./02/48207720
vha@centrum.sk

VOJENSKÉ HISTORICKÉ MÚZEUM (VHM)

P.O.BOX A-9
921 01 Piešťany
tel./033/7913804 , fax 033/7913854
vhm@stonline.sk

MÚZEJNÉ ODDELENIE SVIDNÍK VHM

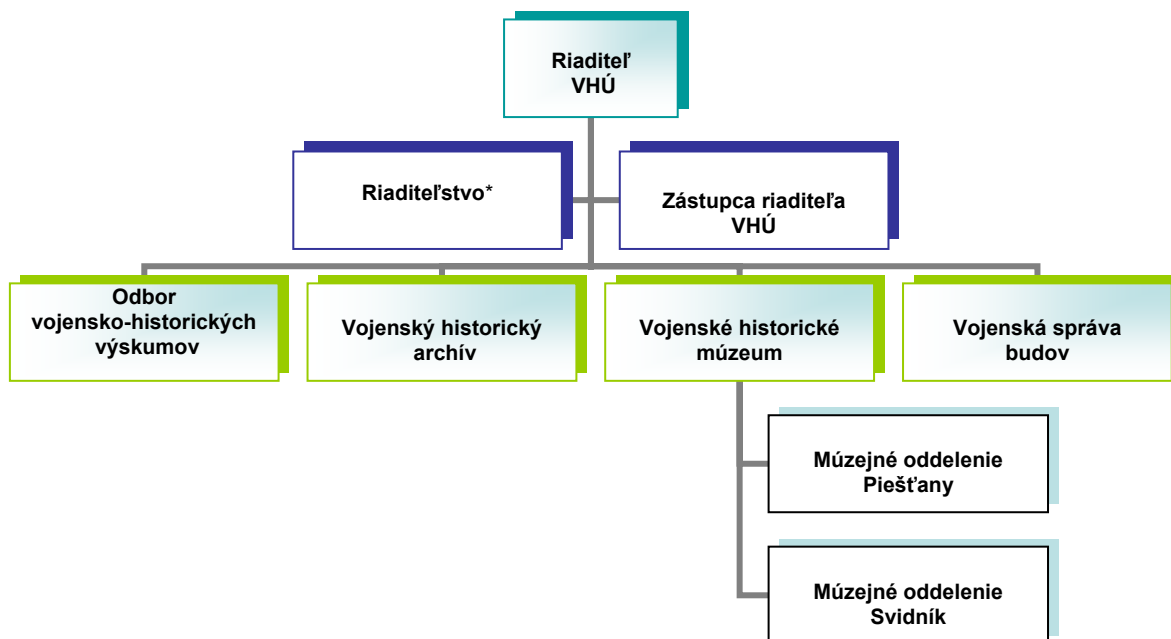
Bardejovská 14
089 01 Svidník
tel. 054/7521398
vojenskemuzeum@centrum.sk

VOJENSKÁ SPRÁVA BUDOV 1028 (VSB 1028)

Bardejovská 14
089 01 Svidník
tel./fax 054/7521506
vsb@zoznam.sk

Vojenský historický ústav bol zriadený rozkazom ministra obrany SR (RMO) č. 27 z 26. apríla 1994 s účinnosťou od 1. mája 1994 ako vedecko-výskumné, archívne a múzejné zariadenie Ministerstva obrany SR pre oblasť vojenskej histórie. Zriaďovacou listinou č. 50 021/1997 a RMO č. 99/1997 bol s účinnosťou od 1. januára 1998 transformovaný a zriadený ako štátna rozpočtová organizácia.

ORGANIZAČNÁ ŠTRUKTÚRA VHÚ

* Riaditeľstvo VHÚ Bratislava:

- samostatný odborný referent – personalista VHÚ
- samostatný odborný referent – technik BOZP VHÚ
- bezpečnostný pracovník
- skupina finančného zabezpečenia
- skupina logistického zabezpečenia

Dislokácia pracovísk VHÚ:

Bratislava

- riaditeľstvo VHÚ
- Odbor vojensko-historických výskumov
- Vojenský historický archív

Piešťany

- Vojenské historické múzeum (riaditeľstvo, múzejné oddelenie)

Svidník

- múzejné oddelenie Vojenského historického múzea
- vojenská správa budov 1028

2. POSLANIE A STREDNODOBÝ VÝHLAD VHÚ

2.1 POSLANIE VHÚ

A/ zabezpečovať rozvoj

- ▶ slovenskej vojenskej historickej vedy v súlade so štátnou vednou politikou a koncepciou rozvoja vojenskej vedy,
- ▶ vojenského archívnictva v súlade so zákonom č. 395/2002 Z. z. o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhláškou Ministerstva vnútra SR č. 628/2002 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- ▶ vojenského múzejníctva v súlade so zákonom č. 115/1998 Z. z. o múzeách a galériách a o ochrane predmetov múzejnej a galerijnej hodnoty v znení neskorších predpisov, vyhláškou Ministerstva kultúry SR č. 342/1998 Z. z. o odbornej správe múzejných zbierkových predmetov a galerijných zbierkových predmetov v znení neskorších predpisov a Deklaráciou Národnej rady SR o ochrane kultúrneho dedičstva (zbierka zákonov SR č. 91/2001 Z. z., čiastka 39).
- ▶ špecializovanej vedeckej knižnice a knižničných služieb v súlade so zákonom č. 183/2000 Z. z. o knižniciach, o doplnení zákona č. 27/1987 Zb. o štátnej pamiatkovej starostlivosti a o zmene a doplnení zákona z. 68/1997 Z. z. o Matici slovenskej v znení neskorších predpisov,
- ▶ vojensko-historických služieb,
- ▶ všestrannej starostlivosti o národné kultúrne pamiatky a kultúrne pamiatky v správe VHÚ v súlade so zákonom č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu a zákonom č. 130/2005 Z. z. o vojnových hrobách.

B/ vykonávať súčinnosťné činnosti so zložkami MO SR pri zabezpečovaní

- realizácie uznesení vlády SR z oblasti ochrany a revitalizácie národného kultúrneho dedičstva v rezorte ministerstva obrany,
- priebežnej realizácie Protokolu medzi Ministerstvom obrany SR a Ministerstvom obrany ČR o rozdelení archívnych fondov a spisových celkov Československej armády a ich spoločnom využívaní z 26. 10. 1995,
- zastupovania Ministerstva obrany SR v komisii Ministerstva vnútra SR na prípravu dvojstranných medzištátnych dohôd o vojnových hrobách,
- odborného dohľadu nad vyradovaním registratúrnych záznamov v rezorte ministerstva obrany,
- vypracovávaní návrhov rozkazov prezidenta SR k historickým výročiam a zabezpečovanie činnosti Rady pre vojenskú symboliku Ministerstva obrany SR,
- vypracovávaní návrhov vystúpení ministra obrany na podujatiach súvisiacich s vojensko-historickou problematikou (historické výročia, stretnutia s účastníkmi odboja a veteránmi),
- vypracovávaní návrhov odpovedí na žiadosti a návrhy adresované ministromi obrany SR vzťahujúce sa na oblasť vojenských dejín a tradícií, resp. ich priame vybavovanie,
- vypracovávaní odborných stanovísk k návrhom na povyšovanie účastníkov národného boja za oslobodenie,
- vojenského vzdelávania a výchovy (publikačná činnosť, prednášky),

- zriaďovania siení cti a slávy (odborná, metodická a materiálna pomoc),
- udeľovania čestných a historických názvov vojenským útvarom (odborné stanoviská),
- tvorby vojenskej symboliky (odborné stanoviská, návrhy).

PÔSOBNOSŤ A ÚLOHY ODBORNÝCH ORGANIZAČNÝCH ZLOŽIEK VHÚ

► ODBOR VOJENSKO-HISTORICKÝCH VÝSKUMOV

Špecializovaná zložka VHÚ pre vedecký výskum a spracovávanie dejín vojenstva a vojenských dejín Slovenska od najstarších čias po súčasnosť. Zodpovedá za rozvoj slovenskej vojenskej historickej vedy a prezentáciu jej výsledkov na Slovensku i v zahraničí, za rozvíjanie spolupráce s príbuznými vedeckými pracoviskami Slovenskej akadémie vied, vysokými školami na Slovensku a medzinárodnej vedeckej spolupráce v oblasti vojenskej historickej vedy.

Hlavné úlohy odboru:

- zabezpečovať špecializovaný základný a aplikovaný vojensko-historický výskum,
- riešiť metodické a metodologické otázky slovenskej vojenskej historickej vedy,
- spracovávať výsledky výskumu vo forme syntetických prác, monografií, štúdií, vedeckých statí, referátov, podkladov a expertíz,
- popularizovať vojenské dejiny Slovenska odbornými článkami, prednáškovou činnosťou, besedami a rôznymi formami prezentácie v tlačových a elektronických médiách.

► VOJENSKÝ HISTORICKÝ ARCHÍV

V zmysle zákona č. 395/2002 Z. z. o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je verejným štátnym archívom začleneným do skupiny špecializovaných verejných archívov. V systéme vojenského archívnictva a registratúr má postavenie konečného archívu s celoštátnou pôsobnosťou. Preberá, eviduje, ochraňuje a sprístupňuje archívne dokumenty. Jeho súbory archívnych dokumentov, archívnych fondov a archívnych zbierok sú súčasťou archívneho dedičstva Slovenskej republiky.

Vojenský historický archív:

- sústreďuje a uchováva písomné archívne dokumenty a iné formy záznamov trvalej dokumentačnej hodnoty, ktoré vznikli činnosťou vojenských ústredných orgánov, vojenských veliteľstiev, vojenských útvarov, inštitúcií a zariadení, ktoré v minulosti mali alebo v súčasnosti majú sídlo na území Slovenska, t. j. c. k. rakúsko-uhorskej armády do roku 1918, česko-slovenskej armády v rokoch 1918-1939, slovenskej armády v rokoch 1939-1945, česko-slovenskej armády v rokoch 1945-1992 a Armády (ozbrojených síl) SR po roku

1993, zabezpečuje ich uloženie, ochranu, ošetrovanie, odborné spracovanie a sprístupňovanie,

- ochraňuje archívne dokumenty, ktoré vznikli činnosťou orgánov a osobností prvého a druhého česko-slovenského odboja (1914-1918, 1939-1945), ako aj ďalšie písomnosti, archívne a špeciálne zbierky týkajúce sa vojenských dejín Slovenska, kmeňové doklady vojenských osôb (vojakov a poddôstojníkov od ročníka narodenia 1911),

- zhromažďuje a uchováva historické vojenské predpisy, fotografie, vojensko-historické a vojensko-odborné práce, filmy, mikrofilmy, mapy a rôzne tlačoviny,

- preberá od Vojenského archívu – centrálnej registratúry spisové fondy a celky po uplynutí príslušnej lehoty uloženia, uskutočňuje dohľad nad vyradovacím konaním registratúrnych záznamov vo Vojenskom archíve – centrálnej registratúre a vo všetkých útvaroch ozbrojených síl SR,

- rozvíja spoluprácu s archívami na území SR, ako aj s pracoviskami Vojenského ústredného archívu Armády ČR v Prahe a Olomouci, ako aj s ďalšími špecializovanými archívami (napr. Maďarská republika, Spojené štáty americké, Belgické kráľovstvo...).

Hlavné úlohy VHA:

- vykonávať predarchívnu starostlivosť a preberať archívne dokumenty od ich pôvodcu alebo vlastníka,

- evidovať archívne dokumenty, ktoré archív prebral, udržiavať evidenciu v súlade so skutočným stavom a oznamovať zmeny v evidencii,

- ochraňovať archívne dokumenty,

- sprístupňovať archívne dokumenty, vrátane vypracúvania archívnych pomôcok,

- umožňovať výkon štátneho odborného dozoru,

- umožňovať prístup k archívnym dokumentom, archívnym pomôckam a evidencii archívnych dokumentov,

- vypracúvať program vyhotovovania konzervačných kópií archívnych dokumentov,

- poskytovať archívne služby.

► VOJENSKÉ HISTORICKÉ MÚZEUM

Vojenské historické múzeum je štátne múzeum zriadené v súlade so zákonom č. 115/1998 Z. z. o múzeách a galériách a o ochrane predmetov múzejnej a galerijnej hodnoty v znení neskorších predpisov a zaregistrované na Ministerstve kultúry SR (registračná listina č. MK: 2156/98 – 400) ako špecializované štátne múzeum s celoslovenskou pôsobnosťou.

Odborné zameranie a špecializácia Vojenského historického múzea v zmysle ustanovení registračnej listiny spočíva v zhromažďovaní, odbornom spracovaní a sprístupňovaní zbierkových predmetov dokumentujúcich dejiny vojenstva a vojenské dejiny Slovenska. V oblasti svojej špecializácie voči iným múzeám plní funkciu metodického centra.

Hlavné úlohy VHM:

- vykonávať akvizičnú činnosť v oblasti svojej špecializácie,
- viesť odbornú evidenciu:
 - *chronologická evidencia – 1. stupeň,*
 - *katalogizácia – 2. stupeň,*
- zabezpečovať všestrannú ochranu a bezpečnosť budov a priestorov, v ktorých sú zbierkové predmety uložené,
- vykonávať odbornú ochranu zbierkových predmetov, ich základné ošetrovanie, konzervovanie a reštaurovanie,
- zabezpečovať preventívnu ochranu a odborné uloženie zbierkových predmetov,
- vykonávať ochranu zbierkových predmetov pri ich premiestňovaní, sprístupňovaní a využívaní,
- vykonávať kategorizáciu zbierkových predmetov,
- vykonávať revíziu zbierkových predmetov,
- poskytovať údaje do centrálnej evidencie zbierkových predmetov,
- využívať a sprístupňovať zbierkové predmety formou:
 - stálych expozícií,
 - dlhodobých, krátkodobých a putovných výstav,
 - publikačnej a edičnej činnosti,
 - kultúrno-vzdelávacích aktivít,
 - vedeckovýskumnej činnosti.

► VOJENSKÁ SPRÁVA BUDOV

Hlavné úlohy VSB:

- zabezpečovať činnosť Vojenského historického ústavu v stavebno-ubytovacej oblasti,
- zabezpečovať základnú ochranu národných kultúrnych pamiatok - vojnových cintorínov s pamätníkmi na Dukle a vo Svidníku, kultúrnej pamiatky v Tokajíku a objektov areálu Vojenského prírodného múzea v zmysle vyhlášky č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu a zákona č. 130/2005 Z. z. o vojnových hrobách,
- zabezpečovať prevádzku, rutinnú a štandardnú údržbu objektov a zariadení Vojenského historického ústavu v Bratislave, Piešťanoch a Svidníku.

2.2 STREDNODOBÝ VÝHLAD VHÚ

Priority

- rozvíjať Vojenský historický ústav ako inštitúciu efektívne integrujúcu špecializované vojensko-historické pracoviská rezortu Ministerstva obrany SR a dosahujúcu vo vojenskej historickej vede, vojenskom archívnictve a múzejníctve výsledky porovnateľné s inštitúciami obdobného zamerania v Slovenskej republike i v zahraničí;
- zabezpečovať rozvoj slovenskej vojenskej historickej vedy ako systému poskytujúceho najnovšie poznatky z vojenskej histórie pre potreby vzdelávania a výchovy;

- ▶ dobudovaním nových depotov skvalitniť komplexnú odbornú starostlivosť o archívne dokumenty, zvýšiť úroveň ich odborného spracúvania a poskytovania archívnych služieb;
- ▶ pokračovať vo výstavbe Vojenského historického múzea tak, aby svojim kultúrno-vzdelávacím a výchovným pôsobením bolo schopné efektívne prispievať k poznávaniu a popularizácii vojenských dejín Slovenska, dosiahnuť vyvážené pôsobenie jeho hlavných funkcií rozvinutím expozičnej a výstavnej činnosti ako formy prezentácie výsledkov činnosti múzea a priameho pôsobenia na hlavné skupiny užívateľov;
- ▶ prehĺbiť a rozšíriť spoluprácu s vojensko-historickými inštitúciami Severoatlantickej aliancie aktívnou účasťou na práci pracovnej historickej skupiny Partnerstva za mier Konzorcia obranných akadémií a Inštitútov obranných štúdií i na základe rozvoja dvojstrannej spolupráce s vojensko-historickými inštitúciami jeho členských krajín, aktívne pôsobiť v Medzinárodnej komisii pre vojenské dejiny (C.I.H.M.);
- ▶ pokračovať v skvalitňovaní technického a materiálneho vybavenia pracovísk VHÚ s dôrazom na postupné budovanie automatizovaného systému uloženia, spracovávania, vyhľadávania a poskytovania vedeckých, archívnych a múzejných informácií,

A/ V OBLASTI VEDECKO-VÝSKUMNEJ ČINNOSTI

- ▶ základný vedecký výskum rozvíjať v súlade s dlhodobým programom výskumu, konkretizovaným v projektoch výskumu ako systematickú činnosť s cieľom rozšíriť poznatky o dejinách vojen a ozbrojených konfliktov, vývoji armády, vojenského umenia, vojensko-teoretického myslenia, zbraní a vojenskej techniky;
- ▶ zvýšiť podiel základného výskumu vojenských dejín Slovenska v období po skončení druhej svetovej vojny;
- ▶ vstupovať do celoštátnych vedeckých projektov garantovaných Slovenskou akadémiou vied, resp. jej Historickým ústavom a sektorom univerzít a vysokých škôl;
- ▶ intenzívnejšie rozvíjať medzinárodnú spoluprácu na báze riešenia spoločných vedeckých projektov s partnerskými organizáciami a inštitúciami doma i v zahraničí;
- ▶ usilovať o účinnejšie prepojenie základného a aplikovaného výskumu s vyústením do efektívneho využívania ich výsledkov v spoločenskej praxi pri formovaní historického vedomia občanov, ich pozitívneho vzťahu k ozbrojeným silám a pri skvalitňovaní procesu vzdelávania a výchovy príslušníkov Ozbrojených síl SR.

B/ V ARCHÍVNEJ ČINNOSTI

- ▶ skvalitniť objektové podmienky uloženia ochrany archívnych fondov a zbierok;
- ▶ zvýšiť kvalitu spracovávania odbornej evidencie archívnych dokumentov a archívnych pomôcok (inventáre, katalógy);
- ▶ skvalitniť informovanie verejnosti o archívnych fondoch a zbierkach prostredníctvom publikovania informačných správ (po ukončení archívneho spracovania fondu alebo zbierky);
- ▶ vytvoriť technické podmienky na spracovávanie archívnych materiálov na elektronických nosičoch;

- ▶ vytvárať podmienky na postupné reštaurovanie a konzervovanie poškodených archívnych dokumentov s uprednostnením archívnych dokumentov I. a II. kategórie,
- ▶ vytvárať špeciálne zbierky slovacikálnych militárií získaných zo zahraničných archívov.

C/ V MÚZEJNEJ ČINNOSTI

- ▶ v činnosti komisie na tvorbu zbierok sústrediť pozornosť na získavanie zbierkových predmetov z obdobia 18. - 20. storočia;
- ▶ doplnením a modernizáciou technického vybavenia pracovísk vytvoriť podmienky na spracovávanie múzejnej evidencie v elektronickej forme a na skvalitnenie odbornej ochrany zbierkových predmetov;
- ▶ zvýšiť úroveň múzejnej komunikácie s verejnosťou prostredníctvom múzejných prezentačných prostriedkov;
- ▶ skvalitniť odbornú spoluprácu s múzeami, ktoré disponujú predmetmi dokumentujúcimi vývoj vojenstva a so Zväzom múzeí na Slovensku.

D/ V PERSONÁLNEJ OBLASTI

- ▶ zvyšovať kvalifikáciu vedeckých pracovníkov v súlade s plánom zvyšovania kvalifikácie formou doktorandského štúdia a získavania vedeckých kvalifikačných stupňov,
- ▶ zvyšovať kvalifikáciu múzejných a archívnych pracovníkov formou špecializovaných kurzov a školení,
- ▶ usilovať o zvýšenie plánovaných tabuľkových počtov Vojenského historického ústavu tak, aby bol schopný požadovaným spôsobom plniť úlohy vyplývajúce zo všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti múzejníctva a archívníctva.

3. KONTRAKT ORGANIZÁCIE S ÚSTREDNÝM ORGÁNOM A JEHO PLNENIE

Vzhľadom na skutočnosť, že VHÚ nemá uzavretý kontrakt podľa Návrhu opatrení na vypracúvanie kontraktov medzi ústrednými orgánmi a organizáciami v ich pôsobnosti (materiál schválený uznesením vlády SR č. 1067 z 20. 12. 2000), túto časť výročnej správy nevypracúva.

4. ČINNOSTI VHÚ A JEHO NÁKLADY

Vojenský historický ústav komplexne riadi, všestranne zabezpečuje a koordinuje činnosť troch vojensko-historických pracovísk:

- vedecko-výskumného (odboj vojensko-historických výskumov),
- archívneho (Vojenský historický archív),
- múzejného (Vojenské historické múzeum).

HLAVNÉ ČINNOSTI VHÚ

- a) základný a aplikovaný výskum v oblasti vojenských dejín Slovenska;
- b) realizácia výsledkov vedeckej a odbornej práce v odborných domácich i zahraničných časopisoch a publikáciách, prostredníctvom vlastnej edičnej činnosti, referátov na vedeckých podujatiach doma i v zahraničí, bibliografickej, vedecko-informačnej, archívnej služby a výstavnej činnosti;
- c) zhromažďovanie, ochrana, odborné spracovávanie a sprístupňovanie písomných a hmotných pamiatok z dejín vojenstva, vojenských dejín Slovenska a Slovákov od najstarších čias až po súčasnosť;
- d) spracovávanie odborných expertíz a podkladov pre nadriadené zložky rezortu ministerstva obrany, ústredné orgány štátnej správy;
- e) nadobúdanie, odborná evidencia a ochrana múzejných zbierkových predmetov, vytváranie sprievodnej odbornej dokumentácie;
- f) využívanie, sprístupňovanie a prezentácia zbierkových predmetov formou expozičnej, výstavnickej, publikačnej, kultúrno-vzdelávacej a osvetovej činnosti;
- g) uchovávanie archívnych dokumentov, t. j. písomností a iných foriem záznamov trvalej hodnoty, pochádzajúcich z činnosti Ministerstva obrany SR, Generálneho štábu OS SR, vojenských veliteľstiev a telies, ktoré mali alebo majú sídlo na území Slovenska, odhliadnuc od formy štátneho útvaru;
- h) budovanie špecializovanej vedeckej knižnice;
- i) rozvíjanie spolupráce s pracoviskami a stavovskými organizáciami príbuzných vedných odborov, s vysokými školami, múzeami a archívami na území SR;
- j) spolupráca so zahraničnými inštitúciami a medzinárodnými organizáciami podobného odborného zamerania, rozvíjanie medzinárodnej spoluprácu vo vede a výskume, v archívnej a múzejnej oblasti, najmä v rámci C. I. H. M. (Medzinárodný výbor pre vojenskú históriu) a Pracovnej skupiny vojenskej histórie v rámci Partnerstva za mier;
- k) vydávanie odborného časopisu Vojenská história;
- l) zabezpečovanie ochrany a využívania areálov národných kultúrnych pamiatok – vojnových cintorínov s pamätníkmi na Dukle a vo Svidníku, pamätného miesta v Tokajíku a vojnového cintorína nemeckých vojakov v Hunkovciach.

PRODUKTY VHÚ

- ◆ Publikácie (syntézy, monografie, zborníky), časopis Vojenská história, vedecké konferencie, sympóziá, semináre, vedecké štúdie, referáty, prednášky, odborné expertízy, posudky, podkladové materiály, vedecko-informačné a vojensko-historické služby, konzultačná činnosť.
- ◆ Archívne fondy, archívne pomôcky, archívne služby a správne úkony (vybavovanie žiadostí – odpisy archívnych dokumentov, výpisy z nich, potvrdenia ...), vyraďovacie konanie.
- ◆ Fondy múzejných zbierkových predmetov, odborná múzejná evidencia, stále múzejne expozície vo Svidníku a v Piešťanoch, krátkodobé výstavy, metodická a materiálna pomoc vojenským telesám pri zriaďovaní Siení cti a slávy.

- ◆ Údržba, konzervovanie, opravy a rekonštrukcie objektov národných kultúrnych pamiatok na Dukle a vo Svidníku, kultúrnych pamiatok v Tokajíku, Hunkovciach a Piešťanoch, ich sprístupňovanie verejnosti.

4. 1. NÁKLADY NA ČINNOSŤ VHÚ

Náklady Vojenského historického ústavu na realizáciu činnosti v rámci jeho pôsobnosti, ako vedecko-výskumného, archívneho a múzejného zariadenia Ministerstva obrany SR pre oblasť vojenskej histórie, sú podrobne rozpracované v kapitole 5 „Rozpočet organizácie“.

5. ROZPOČET ORGANIZÁCIE

PLNENIE ZÁVÄZNÝCH UKAZOVATEĽOV ROZPOČTU

Rozpis záväzných ukazovateľov rozpočtových prostriedkov na rok 2006, ktorý bol VHÚ pridelený spisom č. p. SEFIM-9-35/2006:

Príjmy spolu	80 000,- Sk
Výdavky spolu	40 923 000,- Sk
I. BEŽNÉ VÝDAVKY (600)	40 203 000,-Sk
1. Limit miezd, plátov, služobných príjmov a OOV (610)	18 359 000,- Sk
2. Poistné a príspevok NÚP (620)	6 645 000,- Sk
3. Tovary a ostatné služby (630)	14 692 000,- Sk
4. Bežné transfery (640)	507 000,- Sk
II. KAPITÁLOVÉ VÝDAVKY (700)	720 000,- Sk

Rozpočtové prostriedky pridelené VHÚ rozpisom záväzných ukazovateľov nevytvárali dostatočné podmienky na plnenie plánovaných úloh ústavu najmä v oblasti rutínnej a štandardnej údržby a ostatných tovarov a služieb. Rozpis primeraným spôsobom nezohľadňoval náklady nutné na postupné sprevádzkovanie objektov určených na užívanie VHM v Piešťanoch (objekt bývalých kasární SNP) ako aj na ochranu a revitalizáciu kultúrnych pamiatok a vojnových cintorínov v správe VHÚ.

VHÚ z vyššie uvedených dôvodov požiadal o zvýšenie rozpočtu. Napriek tomu sa nepodarilo rozpočtovými prostriedkami zabezpečiť potrebný rozsah prác na pokračovanie výstavby VHM v Piešťanoch podľa schválenej koncepcie, ani výraznejším spôsobom skvalitniť starostlivosť o vyššie spomenuté nehnuteľné kultúrne pamiatky.

VHÚ, rozpočtovými opatreniami vykonanými SEFIM MO SR, zabezpečil výkon činností súvisiacich s plnením plánovaných a neplánovaných úloh pracovník v roku 2006, zameraných hlavne odstránenie havarijného stavu strechy objektu - hangár č. 1 (letisko Piešťany) a opravu požiarneho vodovodu v areáli VHM – kasárne SNP v Piešťanoch.

1.1.2. ROZPOČTOVÉ OPATRENIA

V priebehu roka, predovšetkým v mesiacoch apríl, november, december 2006 bol rozpočet VHÚ navrhovaný o sumu 10 115 tisíc Sk.

Vykonanými rozpočtovými opatreniami SEFIM MO SR bol rozpočet VHÚ upravený nasledovne:

PRÍJMY SPOLU:	80 000,- Sk
VÝDAVKY SPOLU:	51 038 000,- Sk
I. BEŽNÉ VÝDAVKY (600)	43 918 000,- Sk
1. Limit miezd, platov a OOV (610)	16 693 000,- Sk
2. Poistné a príspevok NÚP (620)	5 526 000,- Sk
3. Tovary a ďalšie služby (630)	21 618 000,- Sk
4. Bežné transfery (640)	81 000,- Sk
II. Kapitálové výdavky (700)	120 000,- Sk
* prípravná a projektová dokumentácia	50 000,- Sk
* realizácia nových stavieb	6 350 000,- Sk
* nákup múzejných predmetov	450 000,- Sk
* nákup prevádzkových prístrojov	270 000,- Sk

1.2 PRÍJMY ROZPOČTOVEJ ORGANIZÁCIE VHÚ

Plnenie príjmov štátnej rozpočtovej organizácie VHÚ v roku 2006 bol o 202,85 % vyšší ako plánovaný príjem rozpočtovej kapitoly. V porovnaní s predchádzajúcim rokom bol však nižší o 0,82 % s dosiahnutou skutočnosťou.

PRÍJMY

tis. Sk

Plánovaný príjem	Upravený príjem	Skutočný príjem	Plnenie z plánovaného príjmu %
80	80	242,3	302,87

Vykazované nedaňové príjmy z RPP 212 003 obsahujú príjmy zo vstupného od obyvateľstva, prenájmu nebytových a bytových priestorov, sprievodcovskej činnosti a kopírovacích prác.

1.3. VÝDAVKY ROZPOČTOVEJ ORGANIZÁCIE VHÚ

Výdavky rozpočtových prostriedkov v roku 2006 boli o 1 580,8 tisíc Sk vyššie ako v roku 2005. V roku 2006 boli na základe novelizácie zákona č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme navrhovaná RPP 610 (mzdy, platy) o 2 933 tisíc Sk. Na základe uvedeného zákona bola navrhovaná i RPP 620 (poistné a príspevok zamestnávateľa) o 1 045

tisíc Sk. Tovary a služby (630) boli vo VHÚ čerpané v roku 2006 nižšie 1 582,7 tisíc Sk ako v roku 2005. Bežné transfery (640) boli v roku 2006 o 1 tis. Sk nižšie ako v roku 2005. Čerpanie kapitálových výdavkov (700) v roku 2006 bolo o 813,5 tis. Sk nižšie ako v roku 2005.

1.3.1 VÝDAVKY PODĽA EKONOMICKEJ KLASIFIKÁCIE

ČERPANIE BEŽNÝCH VÝDAVKOV (600)

tis. Sk

Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	Zostatok	Čerpanie rozpočtu v %	
				schválený	upravený
40 203	43 918	43 780,4	137,6	108,89	99,69

Z toho:

MZDY, PLATY (610)

v tis. Sk

Schválený rozpočet	Upravený Rozpočet	Čerpanie	Zostatok	Čerpanie rozpočtu v %	
				schválený	upravený
18 359	16 693	16 692,8	0,2	90,92	99,99

POISTNÉ A PRÍSPEVOK (620)

v tis. Sk

Schválený rozpočet	Upravený rozpočet..	Čerpanie	Zostatok	Čerpanie rozpočtu v %	
				schválený	upravený
6 645	5 526	5 525,9	0,1	83,16	99,99

CESTOVNÉ VÝDAVKY (631)

v tis. Sk

Schválený rozpočet	Upravený Rozpočet	Čerpanie	Zostatok	Čerpanie rozpočtu v %	
				schválený	upravený
1 495	973	971,4	1,6	64,97	99,84

Z celkového objemu čerpania predstavovali náklady na tuzemské pracovné cesty vo výške 246,6 tisíc Sk a náklady na zahraničné pracovné cesty (výskum v zahraničných archívoch v súlade s plánom vedecko-výskumnej činnosti, spolupráca so zahraničnými partnerskými organizáciami v rámci rozvoja medzinárodnej vedeckej spolupráce, účasť v delegáciách MO SR) finančnú čiastku 707,6 tisíc Sk. :

ENERGIE, VODA (632)

v tis. Sk

Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	Zostatok	Čerpanie rozpočtu v %	
				schválený	upravený
3 471	3 765	3 705,8	59,2	106,76	98,43

Vyčerpané finančné prostriedky na energiách vo výške 2 472 ,90 tisíc Sk, voda 470,40 tisíc Sk, 762,50 tisíc Sk poštové a telekomunikačné služby. Vyčerpané finančné prostriedky v roku 2006 na energiách boli vo výške 2 472 ,90 tisíc Sk, s nárastom o 663,3 tisíc Sk v porovnaní s čerpaním v roku 2005. Zvýšené čerpanie vzniklo na základe sprevádzkovania budovy č. 48. v objekte VHM- kasárne SNP Piešťany a zvýšenými základnými sadzbami zo strany dodávateľa.

Čerpanie na vodné a stočné v roku 2006 bolo 470,40 tisíc Sk, čo je oproti roku 2005 zníženie o 239,60 tisíc Sk. Vyššie čerpanie v roku 2005 vzniklo najmä v dôsledku dvoch havárií na vonkajšom rozvode vody a to v objekte VHÚ Bratislava, Krajná č. 27 a vo VHM Piešťany.

Poštové a telekomunikačné služby v roku 2006 boli vo výške 762,5 tisíc Sk, čo je nárast o 279,6 tisíc Sk oproti roku 2005. Nárast v roku 2006 je na základe úhrad poštovného, nakoľko VHÚ v roku 2006 nepodávalo služobnú poštu bezplatne cestou posádkovej podacej stanice, ale uhrádzalo ich zo svojich rozpočtových prostriedkov. Zvýšené čerpanie vzniklo i z dôvodu poškodenia slaboprúdového vedenia v posádke Piešťany, v dôsledku čoho bola odstavená pevná linka a zamestnanci boli nútení používať mobilnú sieť.

Nevyčerpané rozpočtové prostriedky boli na energiách vo výške 43,1 tis. Sk, voda 14,6 tis. Sk, poštové a telekomunikačné služby vo výške 1,5 tis. Sk.

MATERIÁL A SLUŽBY (633)

v tis. Sk

Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	Zostatok	Čerpanie rozpočtu v %	
				schválený	Upravený
1 202	1 542	1 532,8	9,2	127,52	99,40

Finančné prostriedky boli čerpané:

- na nákup kníh, časopisov do vedeckej knižnice VHÚ vo výške 114,5 tisíc Sk,
- na nákup PC vo výške 42, 7 tisíc Sk,
- zahraničné pracovné návštevy 49,5 tisíc Sk,
- pracovné odevy 19,7 tisíc Sk,
- nákup kancelárskych potrieb vo výške 125 tisíc Sk,
- nákup tonerov vo výške 346,7 tisíc Sk,
- nákup hygienických potrieb vo výške 29,9 tisíc Sk,
- nákup papiera vo výške 49,9 tisíc Sk,
- nákup záhradného domčeka (VHM Piešťany – pokladňa) vo výške 20 tisíc Sk,

- nákup dielenských strojov a náhradných dielov vo výške 79,8 tisíc Sk
- nákup nábytku (vybavenie zrekonštruovaného objektu výstavka Dukla) vo výške 202 tisíc Sk,
- nákup kancelárskeho vybavenia vo výške 19,3 tisíc Sk,
- nákup digitálneho fotoaparátu vo výške 14,9 tis. Sk,
- nákup stojanov pre domáce kino vo výške 12,7 tisíc Sk,
- nákup domáceho kina vo výške 18,9 tisíc Sk,
- nákup videodátového projektoru vo výške 30 tisíc Sk,
- nákup guľatiny na opravu bunkrov vo výške 32,5 tisíc Sk,
- nákup klimatizačných jednotiek 42,8 tisíc Sk,
- nákup stavebného a inštalačného materiálu, dielenský materiál, kvetov na vojenské cintoríny vo výške 282,3 tisíc.

Nedočerpané boli finančné prostriedky určené na nákup obrazového a zvukového materiálu pre VHM vo výške 6,7 tisíc Sk.

DOPRAVNÉ (634)

v tis. Sk

Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	Zostatok	Čerpanie rozpočtu v %	
				schválený	upravený
1 410	1 201	1 173,2	27,8	83,21	97,69

Čerpanie:

- palivo, mazivá, oleje boli zakúpené vo výške 607,1 tisíc Sk,
- servis a údržba 383,6 tis. Sk, z toho oprava autožeriavu - 156,4 tis. Sk, oprava Škody Felícia - 32,5 tisíc Sk, oprava Avia 21TN - 51,6 tisíc Sk),
- nákup pneumatík - 181,8 tisíc Sk.

Nedočerpané boli finančné prostriedky určené na nákup PHM - 15,9 tisíc Sk a na servis služobnej automobilovej techniky vo výške 11,9 tisíc Sk.

RUTINNÁ A ŠTANDARDNÁ ÚDRŽBA (635)

v tis. Sk

Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	Zostatok	Čerpanie rozpočtu v %	
				schválený	upravený
4 009	10 341	10 333,7	7,3	257,76	99,93

Čerpanie:

- oprava tlakového potrubia v objekte VHÚ, Krajná 27, Bratislava - 106,7 tisíc Sk,
- oprava bezpečnostného systému (identifikačné karty) v objekte VHÚ, Krajná 27, Bratislava - 199,9 tisíc Sk,
- oprava vodovodu v objekte Dukla (Svidník) - 28,1 tisíc Sk,

- oprava sociálnych zariadení v objekte „Vojenské múzeum“ Svidník (prízemie a I. nadzemné podlažie) vo výške 838,7 tisíc Sk,
- oprava zdravotníckej v objekte VHM, budova č. 48, Piešťany, vo výške 361,9 tisíc Sk,
- oprava sociálnych zariadení v objekte VHM, budova č. 48, Piešťany, vo výške 443,9 tisíc Sk,
- oprava kúrenia v objekte VHÚ, Krajná 27, Bratislava, vo výške 164,5 tisíc Sk,
- oprava bleskozvodu na budove č. 48, objekt VHM, Piešťany, vo výške 153,8 tisíc Sk,
- oprava schodiskového priestoru, objekt VHM, budova č. 48, Piešťany, vo výške 499,4 tisíc Sk,
- oprava schodov – kotolňa, objekt VHM, budova č. 48, Piešťany, vo výške 68,7 tisíc Sk,
- oprava požiarneho vodovodu, areál VHM, kasárne SNP Piešťany, vo výške 3 899,9 tisíc Sk,
- oprava strechy objekt VHM – letisko, hangár č. 1., vo výške 2 799,9 tisíc Sk,
- oprava strechy – objekt „Vojenského múzea“ Svidník - vo výške 100 tisíc Sk,
- oprava informačných pultov v objekte „Vyhliadková veža Dukla“ - 70 tisíc Sk,
- snehová zábrana pri objekte „Výstavný pavilón Dukla“ - 74,9 tisíc Sk,
- terénne úpravy okolia objektu „Výstavný pavilón Dukla“ - 157,6 tisíc Sk.

Nedočerpané boli finančné prostriedky vo výške 7,3 tisíc Sk.

NÁJOMNÉ ZA PRENÁJOM (636)

v tis. Sk

Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	Zostatok	Čerpanie rozpočtu v %	
				schválený	upravený
100	3	2,4	0,6	2,40	80

Čerpanie vo výške 2,4 tisíc Sk bolo za prenájom telefónnych liniek VHÚ Bratislava, VHM Piešťany a múzejného oddelenia Svidník VHM.

OSTATNÉ TOVARY A SLUŽBY (637)

v tis. Sk

Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	Zostatok	Čerpanie rozpočtu v %	
				schválený	upravený
3 005	3 793	3 784,5	8,5	125,94	99,78

Čerpanie:

- stravovanie zamestnancov a príslušníkov VHÚ vo výške 702,7 tisíc Sk,
- odvod daní za nehnuteľnosti v správe VHÚ vo výške 793,6 tisíc Sk,
- odmeny za práce vykonané na základe dohôd vo výške 309 tisíc Sk,
- vyplatené honoráre za príspevky do časopisu Vojenská história vo výške 227,5 tisíc Sk,

- nároková zložka sociálneho fondu profesionálnych vojakov a zamestnancov vo výkone práce vo verejnom záujme vo výške 125,6 tisíc Sk,
- odborné školenia a kurzy zamestnancov VHÚ vo výške 45,9 tisíc Sk,
- tlač publikácie vo výške 134,1 tisíc Sk,
- všeobecné služby a revízie zariadení v rámci infraštruktúry vo výške 485 tisíc Sk,
- všeobecné služby v rámci udržiavania 961,1 tisíc Sk (upratovanie, odborný dohľad nad činnosťou kotolne, pranie, poplatky banke, propagácia a reklama).

Nedočerpané boli rozpočtové prostriedky vo výške 8,5 tisíc Sk určené na poplatky banke, propagáciu a reklamu.

BEŽNÉ TRANSFERY (640)

v tis. Sk

Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	Zostatok	Čerpanie rozpočtu v %	
				schválený	Upravený
507	81	57,9	23,1	11,42	71,48

Čerpanie:

- čistenie ošatenia profesionálnych vojakov vo výške 3,1 tisíc Sk,
- preplatené nemocenské dávky zamestnancov 21 tisíc Sk,
- výplata pri prvom odchode do starobného dôchodku vo výške 18 tisíc Sk,
- členský poplatok Medzinárodnej komisii pre vojenské dejiny (C.I.H.M.) vo výške 15,7 tisíc Sk.

Nevyčerpané boli finančné prostriedky vo výške 22 tisíc Sk určené na nemocenské dávky a ošatenie profesionálnych vojakov vo výške 1,1 tisíc Sk.

2. ČERPANIE KAPITÁLOVÝCH VÝDAVKOV (700)

v tis. Sk

Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	Zostatok	Čerpanie rozpočtu v %	
				schválený	Upravený
720	7 120	7 118,8	1,2	988,72	99,98

Čerpanie kapitálových výdavkov bolo nasledovné:

- plynofikácia budovy č. 48 a rozvod plynu v objekte VHM Piešťany vo výške 5 349,2 tisíc Sk,
- rekonštrukcia „Výstavného pavilónu Dukla“ - 999,6 tisíc Sk (kód 131),
- nákup múzejných predmetov pre VHM Piešťany vo výške 450 tisíc Sk,
- nákup audiovizuálnej techniky VHM Svidník vo výške 270 tisíc Sk,
- prípravná a projektová dokumentácia - 50 tisíc Sk.

VHÚ čerpal v roku 2006 finančné prostriedky hospodárne, efektívne a účelne na základe plánu hlavných úloh VHÚ. Zvýšené čerpanie finančných prostriedkov v 3. štvrťroku bolo v súvislosti s riešením havarijného stavu strechy na objekte VHM, letisko Piešťany, hangár č. 1 a požiarneho vodovodu v areáli VHM, kasárne SNP.

Tab. Majetok v správe RO VHÚ Bratislava k 31. 12. 2006

v tis. Sk

DRUH MAJETKU	HODNOTA
Pozemky	130, 4
Stavby	262 242
Stroje, prístroje, zariadenia	2 265, 8
Dopravné prostriedky	778, 7
Softwer	69, 9
Umelecké predmety	22, 9

Tab. Hodnota majetku na podsúvahových účtoch k 31. 12. 2006

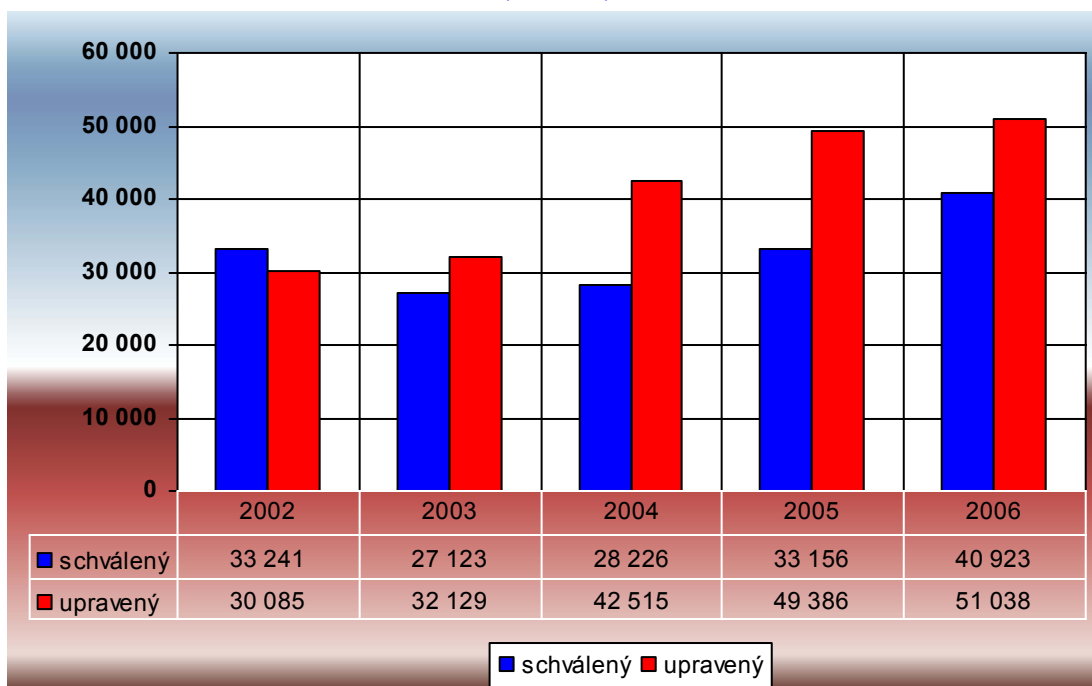
v tis. Sk

DRUH MAJETKU	HODNOTA
Knižničný materiál	2 232
Múzejné predmety	2 583 039
Archívny materiál	5 433

VÝVOJ ROZPOČTU VHÚ

R. 2002 – 2006

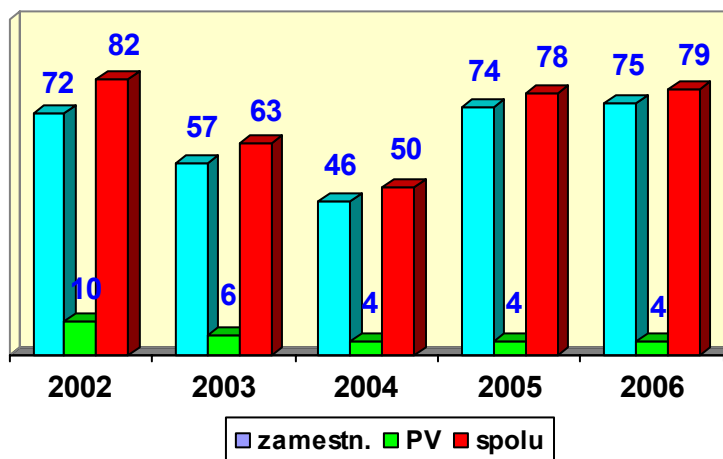
(v tis. Sk)

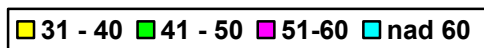
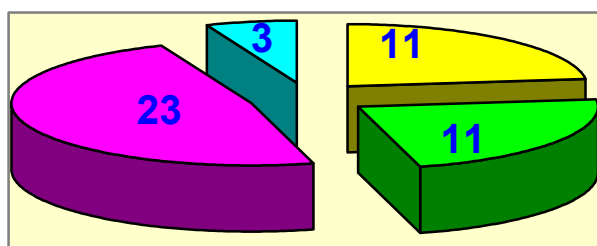
6. PERSONÁLNE OTÁZKY

6.1. PERSONÁLNA PRÁCA

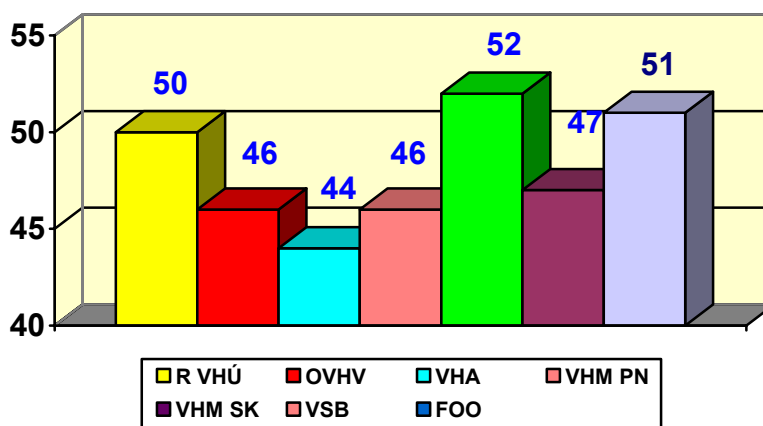
Vývoj tabuľkových počtov zamestnancov VHÚ

Veková štruktúra VHÚ

Veková štruktúra VHÚ po pracoviskách

6.1.1. Personálna práca s profesionálnymi vojakmi

V hodnotenom období boli personálne neobsadené dve tabuľkové funkcie pre profesionálnych vojakov (tabuľková funkcia riaditeľa VHM - personálne neobsadená od 1. 12. 2004; vedúceho staršieho dôstojníka VHA - personálne neobsadená od 1. 9. 2005).

Na základe zdôvodneného návrhu boli obe funkcie systematizované pre profesionálnych vojakov scivilnené.

6.1.2. Personálna práca so zamestnancami vo výkone práce vo verejnom záujme

Vo VHÚ došlo v hodnotenom období k siedmim personálnym zmenám:

z. Ing. Jan Králík, zamestnanec FOO VHÚ Bratislava ukončil pracovný pomer dohodou podľa § 60 ods. 1 Zákonníka práce, s platnosťou od 11. 1. 2006;

z. Iveta Krejčiová, samostatný odborný referent skupiny logistického zabezpečenia zabezpečovacieho úseku riaditeľstva VHÚ ukončila pracovný pomer dohodou podľa § 60 ods. 1 Zákonníka práce, s platnosťou od 31. 7. 2006;

z. Igor Slepcev, výskumný pracovník – kustód múzejného oddelenia Svidník VHM ukončil pracovný pomer dohodou podľa § 60 ods. 1 Zákonníka práce, s platnosťou od 19. 10. 2006,

z. Elena Čipková, samostatný odborný referent – dokumentátor múzejného oddelenia Piešťany VHM ukončila pracovný pomer dohodou podľa § 60 ods. 1 Zákonníka práce, s platnosťou od 31. 12. 2006.

Riaditeľ VHÚ za účelom obsadenia voľných tabuľkových funkcií uzavrel pracovný pomer s nasledovnými zamestnancami:

z. Rastislava Lichvár – dňom 16. 1. 2006 zaradený na funkciu zamestnanec FOO VHÚ Bratislava do 31. 12. 2007;

z. Ing. Katarína Kumančíková – dňom 1. 10. 2006 zaradená na funkciu samostatný výskumný pracovník - kustód múzejného oddelenia VHM;

z. Františka Baránková – dňom 1. 10. 2006 zaradená na funkciu samostatný odborný referent skupiny logistického zabezpečenia zabezpečovacieho úseku riaditeľstva VHÚ.

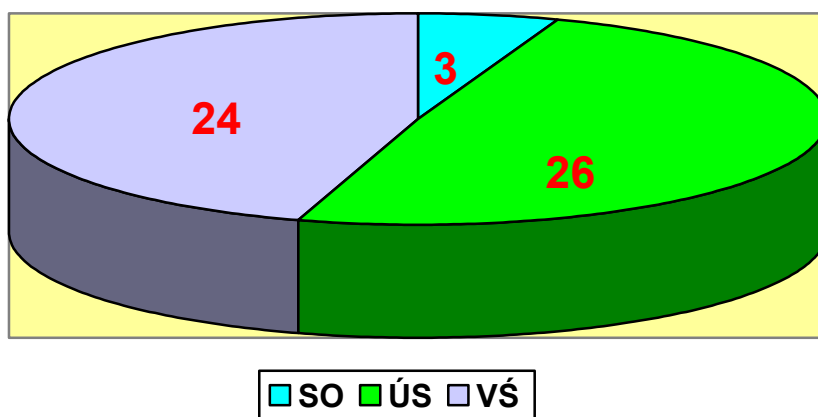
6.1.3. Štúdium profesionálnych vojakov

V hodnotenom období nebol žiaden z profesionálnych vojakov VHÚ vyslaný na štúdium, resp. odborný kurz. Svoje znalosti si zvyšovali v rámci riadenej odbornej prípravy organizovanej vo VHÚ, resp. samostatným štúdiom zákonov, rozkazov, smerníc, vojenských predpisov a nariadení.

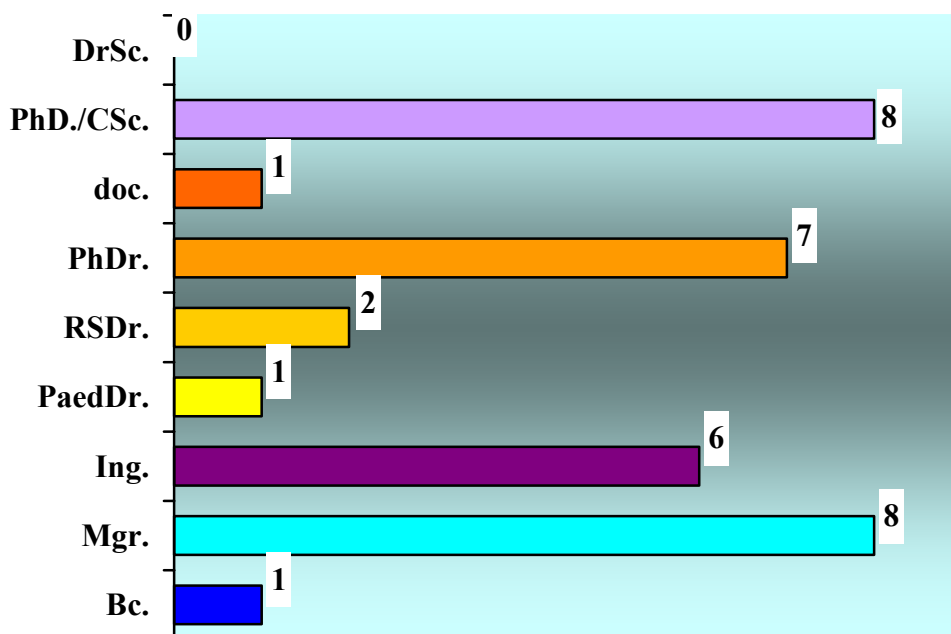
6.1.4. Štúdium zamestnancov vo výkone práce vo verejnom záujme

V hodnotenom období si zamestnanci ústavu zvyšovali svoje vzdelanie rôznymi formami štúdia. Prevažujúcou formou bolo absolvovanie odborných kurzov a školení. Jeden zamestnanec VHÚ (z. Mgr. A. Maskalík) si zvyšovali odbornú kvalifikáciu v rámci externého doktorandského štúdia vo vednom odbore 71-01-9 - slovenské dejiny na Historickom ústave SAV v Bratislave.

**Graf: Vzdelanostná štruktúra zamestnancov
(bez FOO)**

**Graf: Vedecké, vedecko-akademické tituly,
pedagogické hodnosti**

7. CIELE A PREHĽAD ICH PLNENIA

HLAVNÉ ÚLOHY VHÚ PLÁNOVANÉ NA ROK 2006

1. *V súlade s ročným vykonávacím plánom vedeckej a výskumnej činnosti plniť úlohy vedy a výskumu. V spolupráci s Defence Historical Service Paríž (Francúzska republika) uskutočniť 6. medzinárodný vedecký kongres pracovnej historickej skupiny Partnerstva za mier Konzorcia obranných akadémií a Inštitútov obranných štúdií, pod názvom „Exiting War: Post Conflict Military Operations.“. Pripraviť a odovzdať rukopis do tlače a vydať VI. zväzok *Vojenských dejín Slovenska 1945-1968*. V rámci zmeneného autorského kolektívu pokračovať v spracovávaní textov V. zväzku *Vojenských dejín Slovenska 1939 - 1945*. Aktívne sa zúčastniť na XXXII. medzinárodnom vedeckom kongrese C.I.H.M. v Postupimi (SRN).*

Vyhodnotenie:

V súlade s plánom vedecko-výskumnej činnosti na rok 2006 sa plnili úlohy spojené s realizáciou:

► **VEDECKÝCH PROJEKTOV:**

- Slovensko vo vojne proti Poľsku v roku 1939.
- Vojenské dejiny Slovenska - syntéza V. zväzok.
- Vojenské dejiny Slovenska - syntéza VI. zväzok.
- Dislokačný prehľad armád na území Slovenska v rokoch 1918 – 1992.
- Kapitoly z vojenských dejín Slovenska.
- Slovenská vojenská generalita 1918 – 2008.
- Ozbrojené sily Slovenskej republiky 1993 – 2007.

► **VEDECKÝCH A VÝSKUMNÝCH ÚLOH:**

- Chronológia dejín Slovenska - vojenské aspekty 1939 – 1945.
- Československé stále opevnenie na území Slovenska z rokov 1935 – 1938.
- Slováci v dôstojníckom zbore československej armády 1945 – 1968.
- Úloha menších v armáde mnohonárodnej habsburskej monarchie.
- Osobnosť a vojenská činnosť generála Jána Goliana (pers. bibliografia).
- Vojensko-politické a voj. aspekty čs.–poľských vzťahov v r. 1945 – 1955.
- Slovensko na začiatku studenej vojny.
- Operácia Dunaj.
- Vojenská história Slovenska XI. (výberová bibliografia).
- Generál Golian a jeho doba.

Úlohy plnené podľa plánu vedeckej a výskumnej činnosti sú podrobnejšie vyhodnotené v časti: „*Ďalšie úlohy plnené v roku 2006*“.

V dňoch 3. – 7. apríla 2006 v Bratislave sa v spolupráci s Defence Historical Service Paríž (Francúzska republika) na veľmi dobrej organizačnej i obsahovej úrovni uskutočnil 6. medzinárodný vedecký kongres Pracovnej historickej skupiny

Partnerstva za mier Konzorcium obranných akadémií a Inštitútov obranných štúdií (Military History Working Group /MHWG/ the Partnership for Peace Consortium of Defense Academies and Security Studies Institutes). Kongres sa uskutočnil pod názvom „*Exiting War: Post Conflict Military Operations.*“ a podľa počtu prednesených príspevkov bol doposiaľ najväčším kongresom v 6-ročnej histórii M.H.W.G. Zúčastnilo sa ho 67 vojenských historikov z 18 štátov sveta, vrátane Kanady, Ruska a USA.

Rovnako pozitívne je možné hodnotiť aj zabezpečenie aktívnej účasti dvoch zamestnancov VHÚ na XXXII. medzinárodnom vedeckom kongrese C.I.H.M. v Postupime (SRN), ktorí sa podieľali na pracovných rokovaniach orgánov C. I. H. M. i na vedeckom programe kongresu, o. i. prednesením referátu.

Nesplnenou zostala úloha „*pripraviť a odovzdať rukopis do tlače a vydať VI. zväzok Vojenských dejín Slovenska 1945-1968*“. V rámci jej plnenia prebehlo odborné oponentské konanie a na jeho základe sa pristúpilo k záverečným úpravám kompletného textu VI. zväzku (autorský kolektív: Dr. Jan Štaigl, Dr. Michal Štefanský), ktoré majú byť ukončené do konca februára 2007. Na konci marca 2007 by mal byť zväzok pripravený na odovzdanie do tlače (predpokladaný rozsah cca 560 štandardných normostrán textu, 150 – 160 príloh /fotografie, tabuľky, schémy, mapky a dokumenty/ a 24 strán obrazových príloh).

Počas roka 2006 sa v súlade s plánom vedeckej a výskumnej činnosti v rámci úlohy zmeneného autorského kolektívu pokračovalo v spracovávaní textov V. zväzku Vojenských dejín Slovenska 1939-1945 (spracovávanie nového znenia textov o slovenskej armáde – jej vývoji na území Slovenska a úpravy textov v zmysle pripomienok oponentov prvého variantu textovej časti V. zväzku). Spracovaná je prvá kapitola (obdobie 1939 – 1941) a druhá kapitola (1941 – 1942) bez textov PhDr. Igora Baku, PhD. (nový člen autorského kolektívu) „*viac – menej*“ aj s prílohami. V kapitole III je hotová podkapitola Mgr. Tomáša Kluberta, PhD. a okrem častí PhDr. Igora Baku, PhD. zostáva ešte dokončiť úpravu podkapitol o prípravách SNP a pôsobenie 2. technickej divízie v Taliansku. V IV. kapitole – 2. podkapitola – treba dopracovať text o priebehu ozbrojeného boja v SNP o nové informácie o nemeckých jednotkách nasadených proti Povstaniu. Nový text sa musí spracovať o problematike oslobodenia Slovenska (alebo prepracovať pôvodný text spracovaný por. PhDr. Zoltánom Katrebom). Úpravy si vyžaduje aj pôvodný text úvodu a záveru V. zväzku. Odovzdanie kompletného rukopisu zväzku je naplánované na koniec marca 2007.

2. V súlade s rozhodnutím ministra obrany SR z 3. mimoriadneho KoMO SR z 9. októbra 2001, bod III. „Konceptia Vojenského historického múzea“ pokračovať vo výstavbe komplexu Vojenského historického múzea v Piešťanoch..

V rámci výstavby komplexu Vojenského historického múzea v Piešťanoch (objekty bývalých kasární SNP) bolo hlavné úsilie zamerané na vybudovanie rozvodov plynu a opravy rozvodov požiarneho vodovodu v múzejnom areáli a plynovej kotolne na vykurovanie budovy č. 48, opravy zdravotníckej v budove č. 48, opráv bleskozvodov a schodiskového priestoru. V múzejnom areáli – objekty leti-

ska – sa realizovala generálna oprava strechy a sociálnych zariadení (s bezbariérovým prístupom) hangáru č. 1.

V roku 2006 boli uskutočnené aj opravy sociálnych zariadení na prízemí a I. nadzemnom podlaží (s bezbariérovým prístupom) v múzejnom objekte „Vojenského múzea“ – expozícia vo Svidníku. Dokončená bola rekonštrukcia Výstavného pavilónu na Dukle.

Vykonanými prácami došlo k ďalšiemu skvalitneniu podmienok všestrannej ochrany múzejných predmetov a ich sprístupňovania verejnosti.

3. Pokračovať v odbornom prevzatí vybraných písomností vojenských útvarov a zariadení delimitovaných z VSA Olomouc, kmeňových listov a evidenčných kariet vojakov a poddôstojníkov - ročník narodenia 1921-1923 z Vojenského archívu – centrálnej registratúry Trnava. Prevziať kmeňové listy dôstojníkov - ročník narodenia 1902-1903, podľa požiadaviek vojenských útvarov a zariadení a personálnych možností VHA vykonávať vyradovacie konanie na registratúrnych strediskách rezortu.

Preberanie kmeňových dokladov vojakov a poddôstojníkov ročníkov narodenia 1921, 1922 a 1923 sa neuskutočnilo z dôvodu, že podľa nového Registratúrneho poriadku a plánu bola lehota uloženia kmeňových dokladov vojakov a poddôstojníkov zmenená z pôvodne stanovených 80-tich rokov na 100 rokov uplynutých od narodenia vojaka. Rovnako sa neuskutočnilo prevzatie kmeňových listov dôstojníkov ročníka narodenia 1902, 1903 a 1904, a to aj napriek tomu, že uplynula lehota uloženia týchto registratúrnych záznamov. Dôvod neprevzatia týchto písomností bol ten, že Vojenský archív – Centrálna registratúra Trnava ich nezahrnul do „Zoznamu registratúrnych záznamov navrhnutých na vyradenie“.

Zamestnanci VHA v hodnotenom období, v súlade so znením zákona č. 395/2002 Z. z. o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a naň nadväzujúcej vyhlášky Ministerstva vnútra SR č. 628/2002 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, vykonávali odborný dohľad nad vyradovacím konaním registratúrnych záznamov vo Vojenskom archíve – Centrálnej registratúre Trnava, ako aj vo všetkých útvaroch a zariadeniach OS SR. Zamestnanci VHA vybavili 329 návrhov na vyradenie registratúrnych záznamov. Na základe vyradovacieho VHA prevzal archívne dokumenty od 13 registratúr rezortu Ministerstva obrany SR, v celkovej počte 213 archívnych škatúl (podrobnejšie v časti „Ďalšie úlohy plnené v roku 2006, písm. b) archívna činnosť“).

4. V súlade so znením príslušných ustanovení zákona č. 115/1998 Z. z. o múzeách a galériách a o ochrane predmetov múzejnej hodnoty a galerijnej hodnoty v znení neskorších predpisov a vyhlášky Ministerstva kultúry SR č. 342/1998 Z. z. o odbornej správe múzejných zbierkových predmetov a galerijných zbierkových predmetov v znení neskorších predpisov pokračovať v akvizičnej činnosti Vojenského historického múzea, uskutočniť inventarizáciu vybraných múzejných fondov, pokračovať v správe a údržbe múzejných objektov a zariadení.

čovať v spracovávaní prvostupňovej a druhostupňovej evidencie, pokračovať v ohodnocovaní zbierkových predmetov.

Vojenské historické múzeum počas hodnoteného obdobia získalo na základe zmlúv o bezodplatnom prevode hnutel'ného majetku štátu do správy RO VHÚ (s určením pre expozičné účely VHM) 53 ks múzejných predmetov v celkovej hodnote 231.929.332, - Sk. Darom získalo 11 ks múzejných predmetov v hodnote 39.900, - Sk a nákupom 46 ks múzejných predmetov v hodnote 449.983, - Sk.

Revízia múzejných zbierok VHM - fond XV. „*Rady, vyznamenania a medaile*“ sa začala v mesiaci jún 2006. Zamestnanci VHM v rámci revízie vyššie uvedeného múzejného fondu vykonali revíziu 1185 ks vyznamenaní, 177 ks medailí, 48 ks plakiet, 450 ks odznakov, 432 ks rozlišovacích znakov, ktoré sú uložené v depozite múzejného oddelenia Piešťany VHM. Na pracovisku VHM vo Svidníku (múzejné oddelenie Svidník VHM) prešlo revíziou ďalších 483 ks vojenských vyznamenaní a medailí. Počas revízie boli múzejné predmety nafotografované a zamestnanci múzea ku každému z nich spracovali popisy ich súčasného stavu a navrhli ďalší postup pri ich ošetrovaní. Súčasť tohto písomného materiálu tvorí aj návrh na odborné uloženie radov, vyznamenaní a medailí, plakiet, odznakov a rozlišovacích znakov v depozitoch VHM.

V rámci revízie zbierkových predmetov patriacich do fondu XVI. „*Bojové zástavy, štandardy a vlajky*“, bolo spracovaných 77 ks podkladových materiálov, s popismi jednotlivých múzejných predmetov, s návrhom na ich ďalšie odborné ošetrovanie a uloženie. Vyhodenie predpísanej fotografickej obrazovej dokumentácie bude realizované do konca roka 2007, a to pri uložení jednotlivých predmetov do určeného depozitu.

Zamestnanci VHM spracovali aj podklady k revízii múzejných predmetov uložených vo fondoch I. – IV. V múzejnom oddelení vo Svidníku bola vyhotovená fotodokumentácia k 98 ks múzejným predmetom patriacim do fondu I., k 125 ks múzejným predmetom uloženým vo fonde II. a 159 ks múzejným predmetom zaradeným do fondu III. V rámci revízie zbierkových predmetov vyššie uvedených fondov boli v tomto múzejnom oddelení spracované popisy ich celkového stavu, spolu s návrhom na ich ošetrovanie a uloženie. Podrobnejšie hodnotenie v časti „*Ďalšie úlohy plnené v roku 2006, písm. d) múzejná činnosť*“.

5. Prostredníctvom VSB 1028 Svidník zabezpečiť štandardnú a rutinnú údržbu nehnuteľného majetku, národných kultúrnych pamiatok a vojnových hrobov v správe rozpočtovej organizácie Vojenský historický ústav.

V rámci plnenia odborných úloh spojených so zabezpečovaním priebežnej starostlivosti o nehnuteľný majetok v správe VHÚ sa činnosť VSB orientovala najmä zabezpečenie údržby zelene v areáloch NKP vo Svidníku a na Dukle, opráv výstavných pultov Vyhladkovej veže na Dukle, bunkrov štábu 3 čs. brigády v delovom areáli – Vyšný Komárnik, strechy objektu „*Vojenského múzea*“ Svidník (s plochou 114 m²), sociálneho zariadenia v objekte „*Vojenského múzea*“ vo Svidníku (prízemie a I. nadzemné podlažie), strechy a sociálneho zariadenia hangáru

č. 1 – letisko Piešťany, požiarnej vody v objekte bývalých kasární SNP v Piešťanoch, opravy zdravotníckej a schodišťového priestoru budovy č. 48 – depozitáre VHM v Piešťanoch. Plánované úlohy boli splnené.

6. V súlade s pridelenými finančnými prostriedkami na rok 2006 všestranne zabezpečiť mierový chod jednotlivých pracovísk Vojenského historického ústavu.

Úloha bola splnená. Mierový chod pracovísk VHÚ bol zabezpečený plnom rozsahu.

ĎALŠIE ÚLOHY VHÚ PLNENÉ V ROKU 2006

► VEDECKO-VÝSKUMNÁ ČINNOSŤ

Popri úlohách hodnotených v časti pojednávajúcej o plnení hlavných úloh VHÚ v roku 2006 sa v rámci vedecko-výskumnej činnosti plnili nasledujúce úlohy:

1. VEDECKÉ PROJEKTY

- **II/1/02-06 Slovensko vo vojne proti Poľsku v roku 1939.** Riešiteľ projektu PhDr. Igor BAKA, PhD. dokončil textácie kapitol knižnej publikácie a pripravil rukopis do tlače. Projekt bol splnený. Jeho výstupom bolo vydanie publikácie Slovenská republika a nacistická agresia proti Poľsku (Bratislava 2006, s.192), prezentácia ktorej sa uskutočnila 19. októbra 2006 v Slovenskom kultúrnom stredisku vo Varšave.

- **VIII/1/05-06 Kapitoly z vojenských dejín Slovenska.** Riešitelia: PhDr. Vladimír SEGEŠ (vedúci), PhDr. Igor BAKA, PhD., mjr. Mgr. Miloslav ČAPLOVIČ, PhD., PhDr. František CSÉFALVAY, CSc., Mgr. Alexej MASKALÍK, Dr. Imrich PURDEK, Mgr. Mária STANOVÁ, PhDr. Jan ŠTAIGL, CSc., PhDr. Michal ŠTEFANSKÝ, CSc. Riešitelia projektu dokončili rukopisy jednotlivých kapitol a pripravili ich na vedeckú a jazykovú korektúru. Texty neprešli recenzným konaním (odbornou oponentúrou). Projekt sa plní podľa plánu.

- **IV/3/06-08 Slovenská vojenská generalita 1918 – 2008.** Riešitelia: doc. PhDr. Jozef BYSTRICKÝ, CSc., PhDr. František CSÉFALVAY, CSc., mjr. Mgr. Miloslav ČAPLOVIČ, PhD., Mgr. Alexej MASKALÍK, Dr. Imrich PURDEK, PhDr. Jan ŠTAIGL, CSc., pplk. PhDr. Peter ŠUMICHRASŤ, PhD. V roku 2006 sa realizoval archívny výskum (kvalifikačné listiny a kmeňové listy generálov vo VÚA-VHA Praha, VHA Bratislava, VA-CR Trnava...), zhromažďovanie portrétov slovenskej vojenskej generality z fotoarchívov vo VÚA-VHA Praha a VHA Bratislava, spracovávanie archívnych rešerší k personáliám slovenských dôstojníkov a generálov v Archíve MV ČR v Prahe). Projekt sa plní podľa plánu.

- **VIII/2/06-08 Ozbrojené sily Slovenskej republiky 1993 – 2007.** Riešiteľ Dr. Imrich PURDEK. V hodnotenom období sa realizoval archívny výskum a zhromažďovanie iných relevantných podkladových materiálov. Projekt sa plní podľa plánu.

- I/1/01-08 Dislokačný prehľad armád na území Slovenska v rokoch 1918 – 1992. Riešitelia: doc. PhDr. Jozef BYSTRICKÝ, CSc., PhDr. František CSÉFALVAY, CSc., mjr. Mgr. Miloslav ČAPLOVIČ, PhD., Mgr. Alexej MASKALÍK, PhDr. Jan ŠTAIGL, CSc. Štúdium archívnych dokumentov, spracovanie podkladových štúdií. Projekt sa plní podľa plánu. Prvý plánovaný výstup v r. 2008 : mjr. Mgr. Miloslav ČAPLOVIČ, PhD.: ***Dislokačný prehľad československej armády na území Slovenska v rokoch 1918 – 1939.***

2. VEDECKÉ A VÝSKUMNÉ ÚLOHY

– **Chronológia dejín Slovenska - vojenské aspekty 1939 – 1945.** (Podiel na vedeckom projekte Historického ústavu SAV „*Chronológia dejín Slovenska.*“). Riešiteľ: PhDr. František CSÉFALVAY, CSc. v hodnotenom roku doplnil časť chronológie 1941 – 1943 a za roky 1944 – 1945 v celkovom rozsahu: 15 + 15 rkp. s., odovzdal 69 rkp. s. textu. Vedecká úloha sa plní podľa plánu.

- **Generál Golian a jeho doba** – spracovanie referátov na vedecký seminár „*Generál Golian a jeho doba*“, uskutočnený 31. októbra 2006 v Banskej Bystrici a odovzdanie tlačenej verzie referátov na publikovanie (organizátori: Múzeum SNP, VHÚ Bratislava a Sekcia pre vojenské dejiny pri SHS). Riešitelia: doc. PhDr. Jozef BYSTRICKÝ, CSc.: *Golian a vojenský plán povstania*, PhDr. František CSÉFALVAY, CSc.: *J. Golian v slovenskej armáde 1939 – 1943* a mjr. Mgr. Miloslav ČAPLOVIČ, PhD. *Ján Golian v československej brannej moci 1925 – 1938* odovzdanie tlačenej verzie na publikovanie, 7 rkp. s.). Vedecká úloha splnená.

– **Československé stále opevnenie na území Slovenska z rokov 1935 – 1938.** Riešiteľ: mjr. Mgr. Miloslav ČAPLOVIČ, PhD. Počas plnenia predmetnej úlohy vykonal zhromažďovanie relevantných historických prameňov a fotodokumentácie k problematike; spracoval prvú verziu odpovede, ktorá vychádza zo žiadosti generálneho riaditeľa sekcie majetku a infraštruktúry MO SR vo veci vojenských opevnení na území Slovenska z rokov 1935 – 1938. Do konca roka 2006 úlohu komplexne nespĺnil vzhľadom k celkovému rozsahu zhromaždeného materiálu a fotodokumentácie. Predpoklad ukončenia v 1. štvrtroku 2007. Vedecká úloha nespĺnená v stanovenom termíne.

- **Slováci v dôstojníckom zbore československej armády 1945 – 1968 (vedecká štúdia).** Riešiteľ Mgr. Alexej MASKALÍK v hodnotenom období pri plnení tejto úlohy vykonával zhromažďovanie a spracovávanie archívnych materiálov k podkladovej štúdii, v rukopisnej forme spracoval príslušný vedecký text. Konečná finalizácia vedeckej štúdie bola pozastavená v dôsledku prípravy neplánovanej vedeckej úlohy – vedeckého referátu na konferenciu. Vedecká úloha splnená čiastočne.

– **Úloha menšín v armáde mnohonárodnej habsburskej monarchie.** Riešiteľ: PhDr. Vladimír SEGES, PhD. v rámci plnenia úlohy vykonal Archívny výskum v Kriegsarchive vo Viedni, v ŠOBA, štúdium literatúry, pripravil a predniesol referát „*Die Rolle der Minderheiten im Militär der Habsburger Vielvölker-Monarchie*“ na XXXII. Medzinárodnom vedeckom kongrese C.I.H.M. v Postupime (SRN) a jeho odovzdanie na publikovanie. Vedecká úloha splnená.

– **Vojenská história Slovenska XI – výberová bibliografia.** Riešiteľ: Mgr. Božena ŠEĎOVÁ spracovala 2. verziu výberovej bibliografie. Vedecká úloha splnená.

– **Osobnosť a vojenská činnosť generála Jána Goliana – personálna bibliografia.** Riešiteľ: Mgr. Božena ŠEĎOVÁ. Vedecká úloha splnená.

– **Vojensko-politické a vojenské aspekty čs. – poľských vzťahov v rokoch 1945 – 1955 (s dôrazom na Slovensko).** Riešiteľ: PhDr. Jan ŠTAIGL, CSc. Vedecká úloha nesplnená.

– **Operácia Dunaj** – vedecký referát a jeho verzia na publikovanie. Riešiteľ: PhDr. Michal ŠTEFANSKÝ, CSc. Referát bol prednesený na 6. medzinárodnej vedeckej konferencii Pracovnej skupiny pre vojenskú históriu PfP v Bratislave. Rozšírená písomná podoba referátu na publikovanie bola spracovaná. Vedecká úloha splnená.

– **Slovensko na začiatku studenej vojny.** Riešiteľ: PhDr. Michal ŠTEFANSKÝ, CSc. Spracoval rukopis monografie v rozsahu 260 rkp. s. Vedecká úloha splnená.

3. INÉ ÚLOHY

– **Návrhy rozkazov prezidenta SR.** (Príprava podkladov a spracovanie analýzy k Rozkazu prezidenta Slovenskej republiky: o 61. výročí víťazstva nad fašizmom a oslobodení Slovenska; o 62. výročí Slovenského národného povstania; o 14. výročí prijatia Ústavy SR; o Dni ozbrojených síl SR; o Dni boja za slobodu a demokraciu; o 14. výročí vzniku Slovenskej republiky. Riešenie skráteného vnútrorezortného pripomienkového konania vybranými súčasťami MO SR k uvedeným návrhom rozkazu prezidenta Slovenskej republiky, legislatívno-technické a jazykové posúdenie OOd MO SR. Predloženie návrhu rozkazu na schválenie). Riešiteľ: Dr. Imrich PURDEK. Úloha splnená.

– **Vojenská heraldika, faleristika a vexilológia.** (Spracovanie odborných posudkov, expertíz k jednotlivým návrhom na priznanie znakov, čestných a historických názvov: znaky – Prápor radiačnej, chemickej a biologickej ochrany Rožňava, veliteľstvo logistickej podpornej skupiny Hlohovec, národný predstaviteľ pri SHAPE, Správa vojenskej dopravy Východ Košice, ľahká brigáda Topoľčany (1. mb), 2. mechanizovaná brigáda Prešov, 11. mechanizovaný prápor Martin, Veliteľstvo vojenského zdravotníctva GŠ Ozbrojených síl SR, Vojenský archív – centrálna registratúra Trnava.; historický názov a čestný názov – Mechanizovaný prápor Michalovce, čestný a historický názov – 11. mechanizovaný prápor Martin „Mechanizovaný prápor – Prápor okamžitej reakcie kapitána Jána Francisciho“, historický názov – Prápor logistickej podpory Prešov „Šarišský prápor logistickej podpory“, historický názov – raketometný oddiel Rožňava „Jaslovský raketometný oddiel“. Spracovanie odborného stanoviska ku grafickému návrhu insígnií GŠ Ozbrojených síl SR; Spracovanie odborného stanoviska k návrhu odznaku náčelníka GŠ Ozbrojených síl SR; Spracovanie odborného návrhu na zavedenie medaily „Pamätná medaila za účasť vo vojenskej operácii“. Riešiteľ: Dr. Imrich PURDEK. Úloha splnená.

– **Bibliograficko-informačné zabezpečenie vedecko-výskumnej činnosti:** (Rešerše, informačné profily, bibliograficko-informačná operatíva). Riešiteľ: Mgr. Božena ŠEĎOVÁ. Úloha splnená.

– **Aktualizácia a správcovstvo knižnej a dokumentografickej databázy.** (Aktualizácia heslára a deskriptorov, korekcie v elektronickom katalógu, update databáz, bibliograficko-dokumentačné spracovanie primárnych a sekundárnych materiálov – spracované záznamy: 949 záznamov monografií, zborníkov, encyklopédií, štúdií, časopiseckých článkov, recenzií). Riešiteľ: Mgr. Božena ŠEĎOVÁ. Úloha splnená.

– **Informačný spravodaj** (spracovanie a realizácia malotirážnej tlače, číslo 1/2006 v rozsahu 45 rkp. s.; č. 2/2006 – 38 rkp. s., č. 3/2006 – 20 rkp. s.; č. 4/2006 – cca 34 rkp. s.). Riešiteľ: Mgr. Božena ŠEĎOVÁ. Úloha splnená.

Vedeckí a výskumní pracovníci OVHV v priebehu roka 2006 plnili vedecké projekty, ako aj vedecké, výskumné a rešeršné úlohy v súlade s Ročným vykonávacím plánom vedeckej a výskumnej činnosti VHÚ (2006). Pracovníci OVHV VHÚ sa taktiež podieľali na plnení celého radu neplánovaných vedeckých, masmediálnych, publicistických a operatívnych úloh (Príloha 1: Neplánované vedecké a publicistické úlohy, recenzie, anotácie, operatívne úlohy - expertízy, posudky, stanoviská, vystúpenia v médiách, prednášková činnosť).

4. VÝBER Z PUBLIKAČNEJ ČINNOSTI ZA ROK 2006

Knižné publikácie (monografie):

BAKA, I.: Slovenská republika a nacistická agresia proti Poľsku. Bratislava : VHÚ, 2006, 192 s.

ŠUMICHRAST, P.: Slovenské letectvo na východní frontě 1941 – 1943. Cheb (ČR) : Svět křídel, 2006, 270 s.

Spoluautorstvo na knižných publikáciách:

Kolektív autorov: Ottova encyklopédia Slovensko A – Ž. Bratislava: Ottovo nakladateľstvo, 2006, 750 s. (autori z VHÚ Bratislava: M. Čaplovič – A. Maskalík – V. Segeš – M. Stanová – B. Šeďová, podiel spolu 137 hesiel – 126 rkp. s.)

PURDEK, I.: Slovensko v EÚ a NATO a Armáda, s. 8-10, 64-65. In: Kol. autorov: Ilustrovaná encyklopédia NAŠA VLASŤ. Bratislava : Slovart, 2006, 144 s.

PURDEK, I. – ZELIZŇÁK, P. a kolektív.: Vojenská symbolika Slovenskej republiky. Vojenské zástavy, rovnošaty, hodnosti, vyznamenania, znaky a odznaky. Bratislava: Magnet Press Slovakia, 2006, 181 s.

SEGEŠ, V.: Justícia v stredovekom Prešporku. In: Kapitoly z dejín Bratislavy. Bratislava : Kalligram, 2006, s. 203-228.

SEGEŠ, V.: Regulácia disciplíny a zásobovania mestských žoldnierov v stredoveku. In: Od Bardejova po Prešporok. Bratislava – Prešov : 2006, s. 164-171.

SEGEŠ, V.: Lexikón slovenských dejín. (3. vydanie). Bratislava : SPN, 2006.

SEGEŠ, V.: Ozbrojené konflikty. Vojenské ťaženia a bitky. Zbrane a zbroj. In: Slovensko. Ottova obrazová encyklopédia. Bratislava : Ottovo nakladateľstvo, 2006, s. 38-49.

SEGEŠ, V. a kol.: Kniha kráľov. Panovníci v dejinách Slovenska a Slovákov. 3. vyd. Bratislava : SPN, 2006.

Zostavovateľská činnosť:

STANOVÁ, M.: Zostavenie časopisu pre vojenskú históriu, múzejníctvo a archívniectvo – Vojenská história, 10, 2006, č. 1-2-3-4.

ŠEĎOVÁ, B.: Generál Ján Golian – vojak a vlastenec. Personálna bibliografia. In: Vojenská história, 10, 2006, č. 3, s. 149-151.

Vedecké štúdie, dokumenty a materiály, odborné state, recenzie:

BYSTRICKÝ, J.: Slowacy na polach bitew drugiej wojny światowej. In: Druga wojna światowa 60 lat po zakończeniu i jej konsekwencje. Praca zbiorowa pod redakcją naukową Wiesława Wróblewskiego. Krosno : Muzeum Historyczne – Pałac w Dukli, 2006, s. 45-73.

BYSTRICKÝ, J.: Vojenský príspevok Slovenska k vojnovému úsiliu nacistického Nemecka v poslednom roku druhej svetovej vojny. In: BARNOVSKÝ, M. – KODAJOVÁ, D. (eds.): Koniec druhej svetovej vojny a problémy cirkevnej politiky v nasledujúcom období. Bratislava : AEP, 2006, s. 9-25.

BYSTRICKÝ, J.: Vojenské a politické aspekty pomoci západných spojencov SNP. In: Powstanie Warszawskie i Słowackie Powstanie Narodowe – cienie alianckiej pomocy. Rzeszów, 2006, s. 36-51.

BYSTRICKÝ, J.: Slovenská armáda v plánoch československého MNO v Londýne v rokoch 1943 – 1944. In: PEŠEK, J. a kol.: Kapitólami najnovších slovenských dejín. K 70. narodeninám PhDr. Michala Barnovského, DrSc. Bratislava : Prodam, s.r.o., 2006, s. 18-32.

ČAPLOVIČ, M.: Postavenie a profesionálny rast slovenských dôstojníkov v československej brannej moci v rokoch 1920 – 1939. In: Vojenská osveta : GŠ OS SR, 2006, s. 58-68.

ČAPLOVIČ, M.: Général Milan Rastislav Štefánik (Notice biographique). + Légende des photographies de l'album pour le Musée de Darney. Bratislava : Institut d'histoire militaire, 2006. /10 rkp. s. + 43 fotografií/

ČAPLOVIČ, M.: Organizácia a činnosť Československej vojenskej spravodajskej služby v rokoch 1919 – 1939. In: FERENČUHOVÁ, B. a kol. : Slovensko a svet v 20. storočí. Kapitoly k 70. narodeninám PhDr. Valeriána Bystrického, DrSc. Bratislava : Prodama, s.r.o., 2006, s. 80-97.

HOSPODÁR, V.: Zbierkové fondy v múzejnom oddelení VHM Svidník (špecifikácia fondu). In.: Vojenská história, 10, 2006, č. 2, s. 100-103 .

MASKALÍK, A.: K osudom slovenských dôstojníkov po februári 1948. In: Moc ver-
zus občan. Úloha represie a politického násillia v komunizme. (Zborník z medziná-
rodného seminára konaného v dňoch 10-11.11.2005). Prešov : Vydavateľstvo Mi-
chala Vašku pre ÚPN, 2006, s. 219-231.

RODÁK, J.: Skutki wojny na obszarze wschodniej Słowacji. In: Druga wojna świa-
tova 60 lat po zakończeniu i jej konsekwencje. Praca zbiorowa pod redakcją nau-
kową Wiesława Wróblewskiego. Krosno : Muzeum Historyczne – Pałac w Dukli,
2006, s. 221-228.

SEGEŠ, V.: Ex facis nosce rem. In: Historický časopis, 54, 2006, č. 1, s. 245-252.

SEGEŠ, V.: Trestné exekúcie v stredovekej Bratislave. In: Pamiatky a múzeá, 54,
2006, č. 2, s. 27-31.

SEGEŠ, V.: Uhorské branné sily v kontexte koaličných napoleonských vojen. In:
Evropa 1805. Zborník prací V. mezinárodního kongresu. Ed. Kotulán, J.; Uhlíř, D.
Brno 2006, s. 649-660.

SEGEŠ, V.: Bratislava / Preßburg – Rückseitiger Pol von Trafalgar. Marginaler
Krieg-Grosszügiger Frieden. In: ACTAS XXXI CIHM. Poder terrestre y poder naval
en la época de la batalla de Trafalgar. Madrid 2006, s. 47-69.

ŠEĎOVÁ, B.: Vojenské dejiny Slovenska. Výberová bibliografia XI. – 2003. In: Vo-
jenská história, 10, 2006, č. 1, s. 122-135.

ŠTAIGL, J.: Slovenské národné jednotky v čs. armáde po druhej svetovej vojne.
In: Vojenská osвета : GŠ OS SR, 2006, s. 69-81.

ŠTEFANSKÝ, M.: Pokus o reformu v armáde v roku 1968. In: Vojenská osвета :
GŠ OS SR, 2006, s. 82-96.

ŠUMICHRASŤ, P.: Správa pplk. let. J. Ďuranu o služobnej ceste do Berlína
a Grove (máj 1942). In: Vojenská história, 10, 2006, č. 1, s. 88-107

ŠUMICHRASŤ, P.: Pridala, M.: Obdobie mníchovskej krízy v umelecky stvárne-
ných spomienkach Michala Pridalu. (Spracovanie úvodu k spomienkam). Vojenská
história, 10, 2006, č. 1, s. 99-123.

Populárno-vedné a publicistické články:

HOSPODÁR, V.: Neznáme kapitoly z oslobodenia územia Východného Slovenska. In.: Prešovský denník – Korzár, 8, 4. 5. 2006, č. 102, s. 14.

MASKALÍK, A.: Maršal prestíže. In: Obrana, 14, 2006, č. 1, s. 17.

MASKALÍK, A.: Kontroverzný maršal. In: Obrana, 14, 2006, č. 3, s. 17.

MASKALÍK, A.: Architekt leteckej doktríny. In: Obrana, 14, 2006, č. 4, s. 17.

MASKALÍK, A.: „Ťažný kôň“ veliteľstva. Obrana, 14, 2006, č. 5, s. 17.

MASKALÍK, A.: Z Wehrmachtu do NATO. In: Obrana, 14, 2006, č. 6, s. 17.

MASKALÍK, A.: Strojca piatej republiky. In: Obrana, júl 2006, s. 17.

MASKALÍK, A.: Z negramotného vojaka autokratický veliteľ. In: Obrana, august 2006, s. 17.

MASKALÍK, A.: „Vojnová hviezda“ nezhasla. In: Obrana, september 2006, s. 17.

MASKALÍK, A.: Razantný a nebojácny. In: Obrana, október 2006, s. 17.

MASKALÍK, A.: Velil okupácii Československa. In: Obrana, november 2006, s. 17.

MASKALÍK, A.: Kozák s veliteľskou taktovkou. In: Obrana, december 2006, s. 17.

RODÁK, J.: Uchováваме vojenskú históriu. In : Bojovník, 23. 3. 2006 a 6. 4. 2006, č. 7 a č. 8, s. 4 .

RODÁK, J.: Peripetie múzea pod Duklou. In: Ročenka odbojára 2006. Bratislava : ÚR SZPB, 2006, s. 92-94.

RODÁK, J.: Vianočné črepiny z duklianskeho bojiska. In.: Prešovský denník – Korzár, 8, 21. 12. 2006, č. 293, s. 18.

Recenzie:

ŠTAIGL, J.: Pešek, J. – Ivaničková, E. a kol.: Kapitoly najnovších slovenských dejín. K 70. narodeninám PhDr. Michala Barnovského, DrSc. Bratislava : Veda, 2006. 298 s.

ŠUMICHRASŤ, P.: Rajlich, J.: Za Boha a národ. Stíhací esa slovenských Vzdušných zbraní ve 2. svetovej válce. Cheb : Svět křídel, 2006. In: Vojenská história, 10, 2006, č. 4, s. 167-169.

Kronika:

ŠUMICHRAST, P.: Odišiel priateľ mrakov. Genpor. v. v. Ing. František Fajtl (1912-2006). In: Vojenská história, 10, 2006, č. 4, s. 181-184.

Tab. Vedecko-výskumné výstupy VHÚ Bratislava

VEDECKO-VÝSKUMNÉ VÝSTUPY	POČET
Monografie	2*
Vedecké štúdie, odborné state a recenzie	24**
Kolektívne publikácie – spoluautorstvo	8
Prednášky a besedy	10
Populárno-vedecké a publicistické články	22
Informačný spravodajca	4
Vedecké zborníky VHÚ	-
Vedecké konferencie VHÚ	2
Vedecké referáty, koreferáty	9***
Účasť na zahraničných konferenciách a sympóziách	3
Účasť na domácich konferenciách a sympóziách	10
Anotácie, správy, kronika	11
Televízne a rozhlasové vystúpenia	31
Podkladové materiály, expertízy, posudky a pod.	76
Časopis Vojenská história	4

Poznámky:

- * BAKA, I.: Slovenská republika a nacistická agresia proti Poľsku. VHÚ Bratislava, 2006
- ŠUMICHRAST, P.: Slovenské letectvo na východní frontě 1941-1943. Svět křídla (ČR), 2006
- ** z toho 6 publikovaných v zahraničí
- *** z toho 1 v zahraničí

► ARCHÍVNA ČINNOSŤ

V súlade s Plánom HÚZO pracovníci VHA v roku 2006 presťahovali špeciálne zbierky archívu v priebehu prvých mesiacov roka 2006. Sťahovanie prebiehalo vlastnými silami. V súvislosti so sťahovaním bolo vykonaných 27 prevozov na trase Trnava - Bratislava a späť.

V súvislosti s neuskutočnením kolaudačného konania budov č. 12-13 v objekte VHM – kasárne SNP Piešťany nebolo možné realizovať plánované presťahovanie archívnych dokumentov z bývalých priestorov Vojenského archívu – Centrálnej registratúry v Trnave do nových priestorov v objekte VHM – kasárne SNP Piešťany. V hodnotenom období sa do týchto priestorov previezol v rámci 28

prevozov stavebno-ubytovací materiálu VHA z bývalých priestorov Vojenského archívu – Centrálnej registratúry v Trnave.

V rámci plnenia odborných úloh sa uskutočnilo:

1. Spracovávanie nasledovných archívnych fondov:

a) Veliteľstvo 2. VO a VVO 1950 – 1970. Úlohu plnil z. Ing. M. Ondruš - archívne spracoval 15 archívnych škatúl a napísal 3 strany rukopisu inventára k archívnemu fondu.

b) Hlavné vojenské veliteľstvo Bratislava (1939-1940). Úlohu plnil z. Ing. M. Gabčo – spracoval 85 archívnych škatúl a dokončil spracovávanie archívnych škatúl a napísal 32 strán rukopisu k inventárnemu fondu.

c) 63. PTP. Úlohu plnil z. Ing. P. Krajčírovič. Spracoval 9 archívnych škatúl a napísal 30 strán rukopisu inventáru.

V prvej polovici roku 2006 bolo plnenie výskumných a odborných úloh výrazným spôsobom ovplyvnené plnením úloh v súvislosti s dokončením sťahovania VHA z posádky Trnavy do posádky Bratislavy. Vzhľadom k tomu, že sťahovanie zaberalo značnú časť pracovného času pracovníkov archívu, plnenie výskumných a odborných úloh bolo obmedzené.

Tab. Spracovateľská činnosť VHA za rok 2006

Publikované state (počet / strany)	Spracované archívne pomôcky (strany)	Spracovaná archívna evidencia (strany)	Spracované vojenské predpisy a interné normatívne akty (ks)	Inventarizované škatule (ks)
1/30	65	155	1 074	109

2. Zabezpečovanie odborného dohľadu nad vyradovacím konaním registratúrnych záznamov vo Vojenskom archíve – Centrálnej registratúre Trnava a vo vojenských útvaroch zariadeniach OS SR:

K jednotlivým návrhom na vyradenie registratúrnych záznamov boli spracované odborné posudky. Celkom bolo v priebehu VR 2006 vybavených 329 návrhov na vyradenie registratúrnych záznamov, pričom jednotliví zamestnanci sa na vypracovaní odborných posudkov podieľali nasledovným spôsobom:

- a) z. Ing. Milan ONDRUŠ – 141 odborných posudkov,
- b) z. Mgr. Peter KRALČÁK – 175 odborných posudkov,
- c) z. Jozef ADAMEC – 10 odborných posudkov,
- d) z. Andrea MINÁRIKOVÁ – 3 odborné posudky.

3. Preberanie archívnych dokumentov:

VHA v roku 2006 prevzal celkom 213 škatúl archívnych dokumentov.
Na základe vuraďovacieho konania do VHA odovzdal :

- vojenský útvar 1038 Kežmarok - 172 zväzkov archívnych dokumentov,
- Správa nehnuteľného majetku a výstavby Banská Bystrica - 1 škatuľu archívnych dokumentov,
- vojenský útvar 3030 Zvolen - 2 škatule archívnych dokumentov,
- vojenský útvar 4558 Lešť - 121 škatúl archívnych dokumentov,
- vojenský útvar 2220 Banská Bystrica - 1 škatuľu archívnych dokumentov,
- vojenský útvar 1301 Kežmarok - 1 škatuľu archívnych dokumentov,
- Kultúrne a metodické centrum OS SR Trenčín - 1 škatuľu archívnych dokumentov,
- Správa vojenskej dopravy Východ - 1 škatuľu archívnych dokumentov,
- Topografický ústav Banská Bystrica - 1 škatuľu archívnych dokumentov,
- vojenský útvar 1030 odovzdal 1 škatuľu archívnych dokumentov,
- Obvodný úrad vojenského obvodu Valaškovce - 1 škatuľu archívnych dokumentov,
- Vojenský archív - Centrálna registratúra Trnava - 1 škatuľu archívnych dokumentov vojenského útvaru 1145 Topoľčany,
- vojenský útvar 1143 Banská Bystrica - 9 škatúl archívnych dokumentov,
- vojenský útvar 1042 Čereňany odovzdal 1 škatuľu archívnych dokumentov.

4. Poskytovanie archívnych služieb žiadateľom z rezortu ministerstva obrany a z radov civilnej verejnosti:

a) Správne úkony pre fyzické a právnické osoby:

Vo VHA bolo v hodnotenom období vybavených 863 písomných žiadostí.
Z toho:

- z. Mgr. P. Kralčák spracoval písomné odpovede na 166 žiadostí,
 - z. Ing. P. Krajčírovič spracoval písomné odpovede na 67 žiadostí,
 - z. Ing. M. Ondruš spracoval písomné odpovede na 88 žiadostí,
 - z. Ing. M. Gabčo spracoval písomné odpovede na 19 žiadostí,
 - z. M. Balcová spracovala písomné odpovede na 195 žiadostí,
 - z. A. Mináriková spracovala písomné odpovede na 195 žiadostí.
 - z. J. Adamec spracoval písomné odpovede 4 žiadosti.
-
- VA – CR Trnava bolo postúpených na vybavenie písomných 110 žiadostí,
 - VHÚ boli postúpené na vybavenie 4 žiadosti,
 - elektronickou poštou bolo vybavených 15 žiadostí.

b) Konzultácie a obsluha v študovni:

- počet návštev v študovni	219
- počet bádateľov (nárast fyzických osôb).....	65
- počet predložených archívnych škatúl	781
- počet vyhľadaných a predložených archívnych jednotiek	174

c) Špeciálne zbierky:

- počet návštev v špeciálnych zbierkach 8
- počet bádateľov (fyzických osôb)..... 8

Tab. Činnosť študovne VHA

Počet návštev v študovni - Počet návštev v špeciálnych zbierkach	Počet predložených archívnych škatúl (ks)	Počet predložených archívnych jednotiek (ks)	Počet vybavených žiadostí
219/8	781	174	863

d) Fotoarchív:

- počet vyhladaných a predložených fotografií 453 ks
- scanovanie 241 ks

z. J. ADAMEC za účelom vybavovania správnej agendy VHA vyhladal 233 ks osobných spisov vojakov a poddôstojníkov a založil 275 ks osobných spisov.

Pre potreby bádateľov a na plnenie správnych úkonov VHA bolo prekopírovaných 9 490 strán archívnych dokumentov.

5. Zabezpečovanie ochrany archívnych dokumentov a zbierok

Referent skladov archiválií periodicky sledoval a zapisoval hodnoty teploty a relatívnej vlhkosti vzduchu v depozitných priestoroch. Na základe výsledkov meraní klimatických podmienok v depozitoch boli prijímané bezprostredné opatrenia. Teplota a vlhkosť vzduchu v skladových priestoroch sa udržiavali pravidelným vetraním.

Na základe nariadenia riaditeľa VHÚ bola v mesiaci december 2006 vykonaná tematická kontrola dodržiavania zákona č. 395/2002 Z. z. o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov na úseku ochrany archívnych dokumentov. Komisia v zápise o kontrole z 22. decembra 2006 konštatovala, že VHA zabezpečuje plnenie súhrnu odborných činností na zachovanie archívnych materiálov a ich ochrany pred odcudzením a poškodením v súlade s ustanovením § 7 písm. c) zákona č. 395/2002 Z. z. o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov rozpracovanom vyhláškou Ministerstva vnútra SR č. 628/2002 Z. z. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

► MÚZEJNÁ ČINNOSŤ

Pracovníci VHM v rámci odbornej činnosti počas roku 2006 ošetrili a prekonzervovali 35 ks pásovej a obrnenej techniky, 13 motocyklov, 654 ks zbraní, zostykovali 4 vrtuľníky a 3 lietadlá. Zároveň vykonali celkovú rekonštrukciu 120 mm mínometu vz. 38 a ošetrili 227 ks múzejných predmetov z fondu výstrojného materiálu. V prírodnom múzeu VHM Svidník (delostrelecký areál) bola vykonaná kompletná rekonštrukcia 5 bunkrov, 3 bunkre boli zrekonštruované na štábe 3. čs. brigády. Zároveň bola realizovaná obnova 2 delostreleckých palebných postov, 1 mínometného okopu a celková údržba a vyčistenie priestorov a prístupových chodníkov v delostreleckom areáli. Pracovníci múzejného oddelenia Piešťany VHM v hodnotenom období ošetrili a vykonali obnovu náteru bitevného lietadla Avia B-33 a tankov T-34 a Pz-IV.

Pracovníci VHM ďalej vykonali reinštaláciu vonkajšej expozícia VHM v Piešťanoch, ktorú obohatili o 12 ks pásovej a obrnenej techniky, 4 ks vrtuľníkov (2 ks Mi-2, Mi-24, Mi-1), 2 ks odpaľovacích zariadení VOLCHOV, NEVA s nabitými raketami. Zároveň vykonali prípravu ďalších 3 ks odpaľovacích zariadení KRUG, KUB, NEVA na nabitie raketami.

Pracovníci VHM v rámci akvizičnej činnosti v spolupráci s veliteľstvom vzdušných síl vykonali prevozy 3 ks vrtuľníkov z LZ Prešov. Ďalej vykonali 18 prevozov múzejných predmetov uložených v priestoroch vojenských útvarov vo Zvolene, Nitre, Martine, Liptovskom Mikuláši, Vajnorochoch, Malackách, Brezne, Sklenom a Novákoch.

V hodnotenom období sa konali pravidelné pracovné zasadnutia komisie na tvorbu zbierok VHM. Členovia komisie prerokovali nové členenie múzejných fondov, výber a nákup múzejných predmetov, ako aj návrhy výpožičných zmlúv. Do konca roka 2006 sa uzatvorilo alebo obnovilo 10 zmlúv o výpožičkách múzejných predmetov.

Pracovníci VHM pre potreby krátkodobých výstav vykonali výber 30 ks zbierkových predmetov. Ďalších 52 ks múzejných predmetov zo zbierok VHM bolo zapožičaných pre dlhodobú výstavu v priestoroch Banského múzea v Gelnici.

Jednou z dôležitých úloh spojených s prezentáciou výsledkov činnosti VHM bolo otvorenie sezóny vo VHM, ktoré sa uskutočnilo 3. júna 2006. V rámci programu otvorenia múzejnej sezóny boli vykonané dynamické ukážky pásovej a kolesovej obrnenej techniky zo zbierok VHM, letové ukážky vojenských lietadiel a vrtuľníkov OS SR. Sprievodný program obohatilo aj vystúpenie klubov vojenskej histórie. Príprava tejto akcie si vyžiadala zvýšené pracovné úsilie všetkých zainteresovaných zamestnancov VHM. Odbornú pomoc pri prekonzervácii múzejnej pozemnej techniky a jej prezentácii pri dynamických ukážkach im poskytli príslušníci ozbrojených síl SR (príslušníci veliteľstva síl výcviku a podpory, vojenského útvaru Martin a vojenského útvaru Hlohovec). Rovnako pozitívne možno hodnotiť aj pomoc a podporu, ktorú VHM Piešťany počas hodnoteného obdobia poskytlo veliteľ-

stvo vzdušných síl a jeho podriadené súčasti (letecká základňa Prešov, vojenský útvar Nitra, vojenský útvar Slovenský Grob).

Ďalšia z akcií, ktorá bola realizovaná v súvislosti s popularizáciou VHM Piešťany, sa uskutočnila pod záštitou primátora mesta Piešťany a za účasti ministra obrany SR a ministra vnútra SR pod názvom „Deň ozbrojených zložiek“. So záujmom verejnosti sa stretli ukážky práce príslušníkov Hasičského a záchranného zboru SR, vojenskej polície, kynologického klubu a v neposlednom rade dynamické ukážky múzejnej techniky patriacej do zbierok VHM. Tejto akcie sa zúčastnilo cca 850 návštevníkov z radov žiakov základných škôl z piešťanského regiónu.

Tab. Návštevnosť expozícií / výstav VHM Piešťany

PRACOVISKÁ VHM	POČET NÁVŠTEVNÍKOV
Expozícia VHM v Piešťanoch	9 300
Expozícia múzejného oddelenia vo Svidníku	13 398
Vyhliadková veža Dukla	10 828
Prírodný areál na Dukle a v Údolí smrti	25 456
Spolu	58 982

Tab. Expozície, výstavy a kultúrno-spoločenské podujatia VHM

PODUJATIA / AKCIE	POČET
Stále expozície	6*
Krátkodobé tematické výstavy	6**
Kultúrno-spoločenské podujatia	15***
Spolu	21

- * - expozícia VHM v Piešťanoch: „Výzbroj čs. armády v rokoch 1945-1992“,
 - expozícia VHM vo Svidníku: „Dejiny vojenstva na východnom Slovensku“,
 - expozícia letectva a protivzdušnej obrany v Košiciach,
 - expozícia VHM v prírode – Duklianske bojisko,
 - expozícia VHM v areáli Údolia smrti,

- ** - výstava k 110. výročiu narodenia armádneho generála L. Svobodu,
 - výstava v informačnom stredisku „Následky vojny v kraji pod Duklou“,
 - výstava Vyhliadková veža „Chránená krajinná oblasť Karpaty“,
 - v spolupráci s Banským múzeom Gelnica výstava „Palné zbrane“,
 - výstava múzejných predmetov zo zbierok VHM v rámci IDEB-2006 (lietadlo L-29, 2 ks OT-810, 3 ks motocyklov Jawa, 19 ks vojenských vyznamenaní a medailí, 19 ks výstrojného materiálu, 2 ks chladných zbraní, 5 ks strelných zbraní),
 - v spolupráci s Klubom čs. zahraničných letcov – VÝCHOD putovná výstava „Vítazný boj čs. letov a 2. čs. parabrigády“ (postupne inštalovaná v Klube MO SR, Múzeu SNP, v expozícii VHM vo Svidníku).

- *** - účasť na hradných slávnostiach na hrade Beckov (1 ks 30 mm Pldvk vz. 53/59, 30 ks zbraní),

- ukážka ručných palných zbraní a obrnenej vojenskej techniky zo zbierok pri príležitosti osláv výročia vzniku obce Beckov,
- ukážka ručných palných zbraní zo zbierok VHM pri príležitosti MDD organizovaného vojenským útvarom Michalovce v priestoroch vojenskej zotavovne na Zemplínskej Širave,
- ukážka ručných palných zbraní zo zbierok VHM pri príležitosti osláv SNP v obci Prašník,
- ukážka ručných palných zbraní a obrnenej a protiletadlovej vojenskej techniky zo zbierok VHM pri príležitosti MDD organizovaného vojenským útvarom Hlohovec v priestoroch kasární v Hlohovci (OT- 810, 30 mm Pldvk vz. 53/59, 30 ks zbraní),
- ukážka ručných palných zbraní a obrnenej a protiletadlovej vojenskej techniky zo zbierok VHM pri príležitosti „Dňa veteránov“ organizovaného vojenským útvarom Hlohovec na námestí mesta Hlohovec (OT- 810, OT-64, T-34 a 30 ks zbraní),
- ukážka ručných palných zbraní, obrnenej a leteckej vojenskej techniky zo zbierok VHM pri príležitosti „Dňa OS SR“ organizovaného veliteľstvom vzdušných síl Zvolen na námestí vo Zvolene (OT- 810, L-29, a 30 ks zbraní),
- spoluorganizátorstvo kultúrno-spoločenskej akcie pri príležitosti 62. výročia SNP „Sahara 2006“,
- spoluorganizátorstvo kultúrno-spoločenskej akcie - historická rekonštrukcia bojov pri obci Tekov,
- spoluorganizátorstvo kultúrno-spoločenskej akcie - historická rekonštrukcia bojov pri Tisovci,
- spoluorganizátorstvo kultúrno-spoločenskej akcie - historická rekonštrukcia bojov na Duklianskom bojisku.

► V OBLASTI ZAHRANIČNÝCH AKTIVÍT

V súlade s Plánom zahraničných aktivít MO SR na rok 2006 a Plánom hlavných úloh a základných opatrení VHÚ na rok 2006 sa v hodnotenom období uskutočnilo celkom 31 zahraničných pracovných ciest do šiestich európskych štátov (Česká republika: 16 ciest - 18 osôb, Poľská republika: 6 ciest - 6 osôb, Rakúska republika: 1 cesta - 1 osoba, Spolková republika Nemecko: 3 cesty - 4 osoby, Maďarská republika: 3 cesty - 3 osoby, Francúzska republika: 2 cesty – 2 osoby), na ktorých sa zúčastnilo celkom 34 osôb.

Zahraničné pracovné cesty sa uskutočnili predovšetkým za účelom archívneho výskumu slovacikálnych militárií vo vojenských archívoch a vedeckých inštitúciách a rozvíjania medzinárodnej spolupráce vo vede a výskume v oblasti vojenskej histórie, vojenského múzejníctva a archívniectva, ako aj účasti na pietnych spomienkových stretnutiach.

VHÚ v hodnotenom období venoval adekvátnu pozornosť ďalšiemu rozvoju spolupráce s partnerskými zahraničnými pracoviskami. Z tohto dôvodu sa na pôde VHÚ uskutočnili tri zahraničné návštevy (2 osoby – Francúzska republika, 2 osoby – Spolková republika Nemecko, 6 osôb – Česká republika).

Prvá z nich sa uskutočnila v súvislosti s prípravou 6. medzinárodného vedeckého kongresu pracovnej historickej skupiny Partnerstva za mier Konzorcía obranných akadémií a Inštitútov obranných štúdií, pod názvom „*Exiting War: Post Conflict Military Operations*“ (bližšie - vid' hlavné úlohy).

Druhá z oficiálnych bilaterálnych návštev sa realizovala za účelom ďalšieho rozvoja spolupráce medzi VHÚ Bratislava a MGFA Postupim vo vedecko-výskumnej, spracovateľskej, publikačnej a múzejnej činnosti.

Poslednou z týchto návštev bola služobná návšteva predstaviteľov Vojenského ústredného archívu Armády ČR za účelom ďalšieho rozvoja spolupráce v oblasti vojenského archívniectva.

Tab. Prehľad bilaterálnej spolupráce v roku 2006

ZAHRANIČNÝ PARTNER	ZÁVERY Z ROKOVANIA	TERMÍNY
Service Historique de la Defense Paris (FR)	Uskutočniť 6. medzinárodný vedecký kongres pracovnej historickej skupiny Partnerstva za mier Konzorcium obranných akadémií a Inštitútov obranných štúdií	IV./2006
Militärgeschichtliches Forschungsamt Postupim (SRN)	Pokračovať v rozvoji bilaterálnej spolupráce v súlade s protokolom k dohode medzi VHÚ a MGFA o spolupráci v oblasti vojenských dejín z 24. 06. 2004.	Priebežne
Vojenský ústredný archív Armády ČR Praha (ČR)	Vykonať prevzatie vojenských matrik vo VÚA AČR Praha a zabezpečiť ich prevoz do VHA Bratislava.	X.-XI./2006
	Pokračovať v rozvoji bilaterálnej spolupráce v súlade s Protokolom medzi ministerstvom obrany SR a ministerstvom obrany ČR o rozdelení archívnych fondov a spisových celkov Čs. armády a ich spoločnom využívaní, pokračovať vo výmene kópií vybraných archívnych fondov a zbierok.	Priebežne

V súvislosti s členstvom v medzinárodných organizáciách sa zástupcovia VHÚ zúčastnili na XXXII. kongrese medzinárodnej komisie pre vojenskú históriu (C.I.H.M.), ktorý sa uskutočnil v období od 20. do 26. 8. 2006 v Postupime (SRN) a bol venovaný problematike nacionalizmu, národného štátu a armáde. Riaditeľ VHÚ sa okrem aktívnej účasti na vedeckých rokovaniach zúčastnil aj na pracovnom zasadnutí prezidentov národných komisií pre vojenské dejiny. Taktiež podpredseda národnej komisie sa okrem aktívnej účasti na vedeckých rokovaniach zúčastnil na rokovaní Archívnej sekcie C.I.H.M.

V rámci plnenia vedeckých projektov a úloh schválených v Ročnom vykonávacom pláne vedeckej a výskumnej činnosti na rok 2006 sa za účelom výskumu v zahraničných archívoch uskutočnilo dvadsaťtri zahraničných pracovných ciest do piatich európskych krajín (Česká republika, Maďarská republika, Poľská republika, Spolková republika Nemecko, Rakúsko).

Výsledok štúdia v zahraničných archívoch sa premietol do obsahu vedeckých štúdií, dokumentov a materiálov pracovníkov VHÚ, ktoré formou publikačnej a prednáškovej činnosti v rezorte MO SR i mimo neho prispeli k prehĺbovaniu historického vedomia príslušníkov ozbrojených síl a civilnej verejnosti. Získaním kópií archívnych dokumentov zo zahraničných archívov sa zároveň obohatil fond slovacikálnych militárií vo VHA Bratislava.

Tab. Výskum v zahraničných archívoch v roku 2006

ZAMERANIE VÝSKUMU	ŠTÁT	POČET ZPC	POČET OSÔB
Kapitoly z vojenských dejín Slovenska	Česká republika	2	2
	Rakúsko	1	1
	Maďarská republika	1	1
Slovenská vojenská generalita 1918-2008	Česká republika	11	13
Dislokačný prehľad nemeckej armády na území Slovenska v r. 1939-1945.	Spolková republika Nemecko	1	2
Dislokačný prehľad maďarskej armády na území Slovenska v rokoch 1938-1945	Maďarská republika	2	2
Slovensko na začiatku studenej vojny v rokoch 1947-1950	Česká republika	2	2
Vojenské dejiny Slovenska, V. zväzok	Poľská republika	2	2
Dislokačný prehľad armád na území Slovenska v rokoch 1918 – 1992	Poľská republika	1	1
Celkom:		23	26

Tab. Počet kópií archívnych dokumentov zo zahraničných archívov

FORMÁT	POČET LISTOV (OBOJSTRANNÁ KÓPIA)	POČET LISTOV (JEDNOSTRANNÁ KÓPIA)	POČET LISTOV/STRÁN
A 4	2 325	607	2932/5 257
A 3	3	10	13/23

Pracovníci VHÚ Bratislava vykonali päť zahraničných pracovných ciest za účelom účasti na slávnostných zhromaždeniach a pietnych aktoch, na ktorých reprezentovali Ozbrojené sily SR (88. výročie udelenia bojovej zástavy čs. vojenskej jednotke vo Francúzsku, 62. výročie Karpatsko-duklianskej operácie a Dňa obetí Dukly).

8. HODNOTENIE A ANALÝZA VÝVOJA VHÚ V ROKU 2006

VHÚ v roku 2006, tak ako v predchádzajúcich rokoch, plnil úlohy v rámci svojej pôsobnosti v podmienkach pretrvávajúceho nedostatku rozpočtových prostriedkov, ktoré nevytvárali dostatočné podmienky na plnenie plánovaných úloh ústavu, a to najmä v oblasti rutínnej a štandardnej údržby a ostatných tovarov a služieb. Rozpis záväzných ukazovateľov primeraným spôsobom nezohľadňoval nevyhnutné náklady na postupné sprevádzkovanie objektov určených na užívanie VHM, ako aj na ochranu a revitalizáciu kultúrnych pamiatok a vojnových cintorínov v správe VHÚ. Činnosť VHÚ taktiež nepriaznivo ovplyvňoval aj nedostatočný počet odborných zamestnancov, a to predovšetkým vo VHM a VHA.

VHÚ, napriek dlhodobým problémom pri plnení jednej z hlavných vedeckých úloh - spracovania V. dielu Vojenských dejín Slovenska, zabezpečoval rozvoj slovenskej vojenskej historickej vedy plnením ostatných plánovaných vedeckých projektov a úloh. V hodnotenom období nadviazal na úspechy dosiahnuté pri prezentovaní a sprístupňovaní dosiahnutých výsledkov prostredníctvom publikačnej činnosti a aktívnej účasti na vedeckých podujatiach doma i v zahraničí. O tom svedčia aj ocenenia „Prémia Literárneho fondu za vedeckú a odbornú literatúru v kategórii spoločenských vied“, ktoré dostali z. doc. PhDr. Jozef BYSTRICKÝ, CSc., mjr. Mgr. Miloslav ČAPLOVIČ, PhD., z. Dr. Imrich PURDEK a z. PhDr. Jan ŠTAIGL, CSc. za kolektívne dielo „Ozbrojené sily Slovenskej republiky, história a súčasnosť (1918 – 2005)“ a z. PhDr. Vladimír SEGEŠ, PhD. za dielo „Prešovský pitaval“. Výsledkom vedecko-výskumnej a publikačnej práce pracovníkov VHÚ v roku 2006 sú aj dve samostatné monografie, ktorých obsah sa viaže k obdobiu vojnovkej Slovenskej republiky 1939-1945 (BAKA, I.: *Slovenská republika a nacistická agresia proti Poľsku*. VHÚ Bratislava, 2006; ŠUMICHRASŤ, P.: *Slovenské letectvo na východní frontě 1941-1943. Svět křídel (ČR)*, 2006).

VHA v prvých mesiacoch roku 2006, okrem poskytovania archívnych služieb a plnenia ostatných odborných úloh, presťahoval počas 27 prevozov vykonaných na trase Trnava – Bratislava, špeciálne zbierky archívu do priestorov VHA na Krajnej 27 v Bratislave. Presťahovaním špeciálnych zbierok archívu vlastnými silami a prostriedkami do objektu VHÚ sa de facto zavŕšil dvojročný proces redislokácie VHA z priestorov Vojenského archívu – Centrálnej registratúry Trnava do posádky Bratislava.

V oblasti múzejnej činnosti sa v dôsledku neposkytnutia plánovanej technickej pomoci zo strany ozbrojených síl SR nepodarilo naplniť plán prevozov predmetov múzejnej hodnoty od útvarov a zariadení OS SR, ktoré VHÚ získal na základe zmlúv o bezodplatnom prevode majetku štátu.

V prezentačnej činnosti sa v spolupráci s vojenskými historickými klubmi, regrutačnými strediskami OS SR, mestskou políciou Piešťany, hasičským a záchranným zborom SR, vojenskou políciou a kynologickým klubom pokračovalo v predstavaní zbierkových predmetov.

Napriek pretrvávajúcemu nedostatku rozpočtových prostriedkov sa podarilo skvalitniť pracovné podmienky pre zamestnancov múzea, ako aj podmienky pre pobyt návštevníkov v priestoroch múzea (napr. oprava budovy č. 48 – kasárne SNP Piešťany, rekonštrukcia výstavných priestorov vo vyhliadkovej veži Dukla, rekonštrukcia informačného strediska na Dukle, rekonštrukcia sociálnych zariadení v objekte Vojenského múzea vo Svidníku a VHM v Piešťanoch).

9. HLAVNÉ SKUPINY UŽÍVATEĽOV VÝSTUPOV VHÚ

Rezort ministerstva obrany – ústredný orgán štátnej správy Ministerstvo obrany SR: rozvoj vojenskej historickej vedy, rozvoj medzinárodnej spolupráce v oblasti vojenskej historickej vedy, vojenského archívnictva a múzejníctva; odborná ochrana a využívanie národného kultúrneho dedičstva; expertízy, vojensko-historické analýzy, odborné stanoviská a podkladové materiály, návrhy rozkazov prezidenta SR k historickým výročiam, k zapožičaniu bojových zástav vojenským útvarom a vojenským zväzkom, k zapožičaniu historických názvov a čestných názvov vojenským útvarom a vojenským zväzkom, návrhy rozkazov ministra obrany k priznaniu znakov vojenským útvarom, školám, ústavom a zariadeniam rezortu ministerstva obrany, návrhy príhovorov a prejavov k historickým výročiam, vojenská symbolika, publikačná činnosť ...;

Ozbrojené sily Slovenskej republiky: publikačná činnosť, prednášky, vojensko-historické služby a iné druhy výstupov na podporu rozvoja vzdelávania a výchovy; odborná metodická a materiálna pomoc vojenským telesám v oblasti práce s vojenskými tradíciami;

Štátne orgány, inštitúcie, organizácie z iných rezortov: najmä Ministerstvo vnútra SR, Ministerstvo spravodlivosti SR, Ministerstvo zahraničných vecí (zastupiteľské úrady v zahraničí), Ministerstvo školstva a kultúry SR: posudková a expertízna činnosť, odborné poradenstvo (medzinárodné dohody o vojnových hroboch, odškodňovanie, rehabilitácie ...), opisy z archívnych dokumentov a výpisy z nich, odborné stanoviská pre potreby súdov, prokuratúr a vyšetrovateľov (vojnové represálie, vojnové zločiny ...), referáty, prednášky ...;

Odborná a laická verejnosť: sprístupňovanie najnovších poznatkov vojenskej historickej vedy prostredníctvom publikačnej činnosti (syntézy, monografie, zborníky, odborný vojensko-historický časopis, štúdie, články), seminárov, konferencií, prednášok, výstav, poskytovania archívnych a knižničných služieb.

VHŮ BRATISLAVA V ROKU 2006 V OBRAZOCH

Obr. Recepčia pri príležitosti otvorenia 6. konferencie PfP v Bratislave za účasti ministra obrany SR a náčelníka Generálneho štábu OS SR

Obr. Vedecký ruch počas 6. konferencie PfP v Bratislave. Col. Frédéric Guelton, príslušník Service Historique de la Defense v Paríži, pri prednese svojho referátu.

Obr. Vice-Admiral Louis Dubessey de Contenson, riaditeľ Service Historique de la Defense v Paríži (vpravo) počas 6. konferencie PfP v Bratislave

Obr. Účastníci 6. konferencie PfP v Bratislave pri výjazde do Múzea SNP v Banskej Bystrici

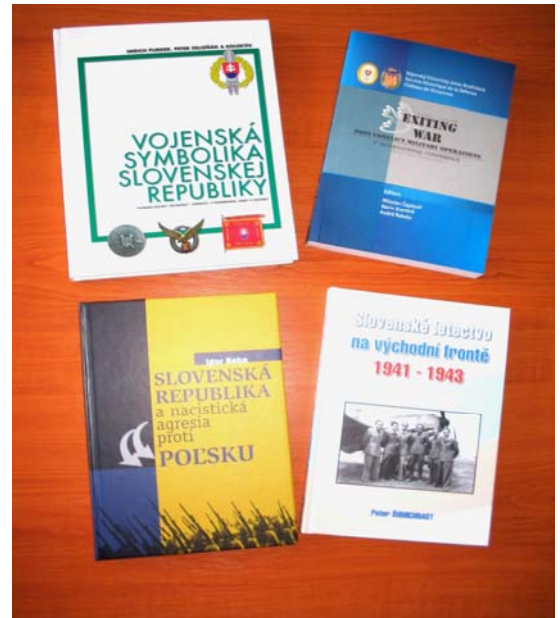
Obr. VHÚ pri mapovaní vojenskej histórie Slovenska úzko spolupracuje aj s bývalými príslušníkmi OS SR. Na obrázku genplk. v. v. Ing. Jozef Tuchyňa (2. zľava) pri prednáške pre vedeckých a vedecko-výskumných pracovníkov VHÚ.

Obr. VHÚ v roku 2006 úspešne rozvíjal bilaterálnu spoluprácu s partnerskými pracoviskami v zahraničí. Na fotografii Obst. Dr. Hans Ehlert, riaditeľ Militärgeschichtliches Forschungsamt Postupim (v strede) a prof. Rolf D. Müller (vpravo), vedúci vedecký pracovník tohto vedecko-výskumného a múzejného pracoviska nemeckého Bundeswehru

Obr. VHÚ úspešne rozvíja spoluprácu aj so stavovskými organizáciami, ktoré združujú príslušníkov OS SR. Jednou z foriem spolupráce sú aj besedy pracovníkov VHÚ s členmi Klubu generálov SR. Na obrázku vidíme genpor. v. v. Ing. Júliusa Humaja (vpravo) a genmjr v. v. Ing. Svetozára Naďoviča (vľavo).

Obr. Výber z publikačnej činnosti VHÚ Bratislava

Obr. Študovňa VHA Bratislava

Obr. Pohľad do depotu VHA Bratislava

Obr. Najmenší návštevníci expozície piešťanského VHM počas akcie venovanej deťom

Obr. Návštevníci môžu vidieť pri každoročnom dni otvorených dverí v piešťanskom VHM aj zaujímavé dynamické ukážky voj. techniky zo zbierok múzea

Obr. VHM v Piešťanoch sa môže pochváliť bohatou kolekciou stíhacích lietadiel Mikojan Gurjevič MiG-21

Obr. Okrem múzejnej vojenskej techniky môžu sledovať počas otvorenia sezóny pestrý sprievodný program. V tomto prípade ukážku klubu historického šermu „Bludní rytíři“

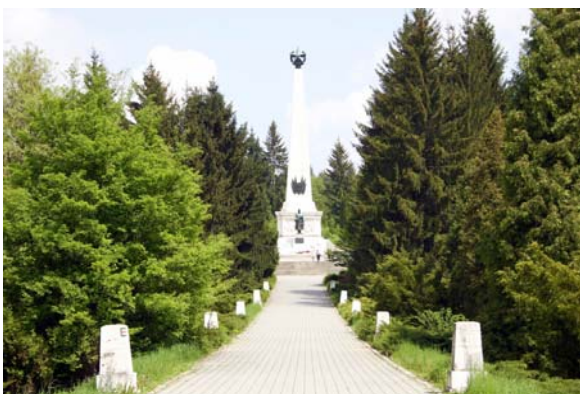
Obr. Replika historického lietadla Caproni Ca 33 zo zbierok VHM Piešťany, v priestoroch Bratislavského hradu, počas výstavy venovanej životu a dielu gen. Dr. M. R. Štefánika

Obr. Múzejná vojenská technika v priestoroch areálu VHM vo Svidníku

Obr. Múzejná expozícia VHM vo Svidníku približuje dejiny 1. a 2. svetovej vojny a to so zreteľom na región východného Slovenska

Obr. Pamätník s vojnovým cintorínom príslušníkov sovietskej Červenej armády vo Svidníku

Obr. Vojnový cintorín nemeckých vojakov Hunkovciach

Obr. Areál pamätníka s vojnovým cintorínom príslušníkov 1. čs. armádneho zboru v ZSSR na Dukle

